

ASSURANCE &
OVERHEIDSACCOUNTANTS

Accountantsverslag 2024

Gemeente Bloemendaal

Samenvatting

Jaarrekening

Informatiewaarde
jaarverslag

Financiële positie

Bevindingen
controle

Interne beheersing

Speerpunten van
de gemeenteraad

Bijlagen

Aan de raadsleden van gemeente Bloemendaal
Bloemendaalseweg 158
2051 GJ Overveen

12 juni 2025

Geachte leden van de raad,

Hierbij ontvangt u ons accountantsverslag naar aanleiding van onze controle van de jaarrekening van uw gemeente voor het boekjaar dat eindigt op 31 december 2024. We hebben onze werkzaamheden uitgevoerd in overeenstemming met ons controleplan 2024 en onze overeenkomst d.d. 20 juni 2023. Onze bevindingen en aanbevelingen zijn open en constructief besproken met de ambtelijke organisatie en met de Auditcommissie.

Het accountantsverslag begint met een samenvatting van onze belangrijkste bevindingen en aanbevelingen. Daarna gaan wij in op de reikwijdte van onze controle, de diepgang waarmee wij gecontroleerd hebben en tot welke oordeel wij gekomen zijn. Vervolgens geven wij onze visie op de informatiewaarde en leesbaarheid van de paragrafen en de programmaverantwoording.

Nadat wij onze analyse hebben gegeven van de financiële positie van uw gemeente, gaan wij in meer detail in op de belangrijkste bevindingen uit onze controlewerkzaamheden. Dit doen wij langs de drie domeinen fysiek, sociaal en bedrijfsvoering.

Vervolgens geven wij op hoofdlijnen ons beeld van de interne beheersing van uw organisatie en gaan we dieper in op de speerpunten die u ons heeft meegegeven tijdens de controle

We sluiten het accountantsverslag af met bijlagen waarin we bevindingen hebben opgenomen over een aantal wettelijk verplichte onderwerpen, zoals Sisa, WNT en onze onafhankelijkheid. In de bijlage hebben we ook enkele actuele ontwikkelingen gegeven die voor u van belang kunnen zijn.

Dit accountantsverslag is opgezet als interactief document waar u eenvoudig doorheen kunt navigeren door op de menuopties aan de linkerzijde of de onderstreepte woorden te klikken. Wij vragen u terughoudend te zijn met het printen van het accountantsverslag.

Wij willen graag van deze gelegenheid gebruik maken om u en uw medewerkers te bedanken voor de prettige samenwerking die we ervaren hebben. Mocht u nog vragen hebben, aarzelt u dan niet om contact met ons op te nemen.

Met vriendelijke groet,
ETL Assurance & Overheidsaccountants B.V.

J.G. Schuijt MSc RA

Samenvatting

Jaarrekening

Informatiewaarde jaarverslag

Financiële positie

Bevindingen controle

Interne beheersing

Speerpunten van de gemeenteraad

Bijlagen

Samenvatting van onze bevindingen en aanbevelingen

Voornemens een goedkeurende controleverklaring te verstrekken

Wij zijn voornemens om een goedkeurende controleverklaring af te geven bij de jaarrekening van uw gemeente. Derhalve vinden wij dat de jaarrekening, inclusief de rechtmatigheidsverantwoording, een getrouw beeld geeft van de werkelijkheid, rekening houdend met de goedkeuringstolerantie.

Omdat de goedkeuringstolerantie afhankelijk is van de werkelijke lasten en werkelijke dotaties aan de reserves, hebben wij de tolerantie die wij eerder hebben opgenomen in ons controleplan geactualiseerd op basis van de definitieve jaarrekening. De tolerantie voor fouten die wij bij de controle hebben gehanteerd bedraagt (afgerond) EUR 0,85 miljoen.

Onzekerheden aanwezig

Ons goedkeurend oordeel betekent niet dat er geen onzekerheden geconstateerd zijn. Wel houdt het in dat deze onzekerheden onder de goedkeuringstolerantie blijven die uw raad heeft vastgesteld. De totale onzekerheid met betrekking tot de prestatielevering van de zorg bedraagt EUR 0,7 miljoen.

Het college heeft de rechtmatigheidsverantwoording afgegeven

Het college heeft vastgesteld dat de omvang van de in de jaarrekening verantwoorde baten, lasten en balansmutaties die niet rechtmatig tot stand zijn gekomen EUR 1,5 miljoen bedraagt. Dit is hoger dan de daarvoor gestelde grens van EUR 0,85 miljoen. De reden voor de onrechtmatigheid is een samenloop van begrotingsonrechtmatigheid (EUR 1,4 miljoen, waarvan EUR 1,4 miljoen acceptabel) en onrechtmatige aanbestedingen (EUR 0,1 miljoen). Wij zijn niet tot een andere conclusie gekomen dan het college.

Leesbaarheid van de programmaverantwoording kan beter

De leesbaarheid van de programmaverantwoording is naar onze mening voldoende. Het ontbreekt echter aan concrete doelstellingen en maatschappelijke effecten die voldoende meetbaar zijn. Tevens wordt geen gebruik gemaakt van gemeente-specifieke kritische prestatie-indicatoren. Het resultaat is dat wel inzichtelijk wordt gemaakt of een beoogde activiteit is uitgevoerd, maar het blijft aan de interpretatie van de lezer of het achterliggende doel en maatschappelijk effect is behaald.

Ons samenvattend beeld van de paragrafen

Voor de paragrafen geldt dat de leesbaarheid en informatiewaarde verschilt per paragraaf. De paragrafen zijn in 2024 beperkt doorontwikkeld, waardoor onze bevindingen uit het accountantsverslag 2023 ook in 2024 nog van toepassing zijn. Naar onze mening ontbreekt het over de hele breedte aan een toereikende koppeling tussen de uitgangspunten van het beleid en de realisatie gedurende het jaar. Met andere woorden: wat stond er in de betreffende paragraaf in de begroting en wat is er uiteindelijk in de praktijk van terecht gekomen. Niet alle paragrafen voldoen aan het BBV en de financiële verordening.

Financiële positie van uw gemeente als geheel is goed

Uit onze analyse blijkt dat de financiële positie van uw gemeente als geheel goed is. Uit de analyse die het college zelf heeft gemaakt in de meerjarenraming 2025-2028, blijkt echter dat uw gemeente de komende jaren een uitdaging heeft, in het bijzonder door de effecten van de korting van het gemeentefonds en een toegenomen investeringsvolume. Vanaf pagina 17 hebben wij onze constatering per kengetal nader geduid.

Samenvatting

Jaarrekening

Informatiewaarde jaarverslag

Financiële positie

Bevindingen controle

Interne beheersing

Speerpunten van de gemeenteraad

Bijlagen

Samenvatting van onze bevindingen en aanbevelingen

Weerstandsvermogen is toereikend

Uit de berekening van het college blijkt dat het incidentele weerstandsvermogen in 2024 is afgenomen van 17,90 naar 8,63. Het structurele weerstandsvermogen is afgenomen van 8,21 naar 2,15. De reden van de forse daling van beide kengetallen is dat er in 2024 meer risico's zijn onderkend en gekwantificeerd. Hoewel dit proces nog niet is afgerond, vinden wij het wel een goede verbetering ten opzichte van voorgaand jaar. Hierdoor geeft het weerstandsvermogen een beter beeld dan eerdere jaren. Ondanks de daling kan uw weerstandsvermogen nog steeds als "uitstekend" worden geclassificeerd.

De beschikbare structurele weerstandscapaciteit in de paragraaf Weerstandsvermogen is toegenomen met EUR 0,4 miljoen ten opzichte van voorgaand jaar. Dit is volledig te danken aan de hogere ombuigingsruimte van 3% van de beïnvloedbare laten. Net als vorig jaar hebben wij twijfels of deze ruimte daadwerkelijk aanwezig is. Dit wordt naar onze mening bevestigd omdat het college vanaf 2026 verwacht dat er sprake is van negatieve resultaten. Indien geen rekening wordt gehouden met de ombuigingsruimte, dan komt het structurele weerstandsvermogen uit op 1,39.

Jaarafsluiting is over het algemeen goed verlopen

Wij zijn tevreden met de wijze waarop het afsluitproces en de jaarrekeningcontrole zijn verlopen. Bij de start van de controle waren de door ons gevraagde documenten voor het grootste deel beschikbaar, waardoor we een goede start hebben kunnen maken met onze controlewerkzaamheden. De vragen die wij hadden werden snel en toereikend beantwoord. Een positieve ontwikkeling die wij hebben waargenomen is de oplevering en onderbouwing van de uitgaven en balansposities ten aanzien van de Sisa-regelingen.

Geen indicaties voor fraude

Tijdens onze controle hebben wij nadrukkelijk aandacht besteed aan het onderwerp fraude. Uit onze werkzaamheden zijn geen indicaties voortgekomen voor fraude.

Schattingen door het college zijn evenwichtig

Bij het opstellen van de jaarrekening maakt het college belangrijke schattingen, bijvoorbeeld ten aanzien van de waardering van de (im)materiële vaste activa en de voorzieningen. We hebben de schattingen die het college heeft gemaakt beoordeeld en allemaal als evenwichtig aangemerkt.

Onze bevindingen in het fysiek domein

Het college heeft besloten om de ontwikkeling van Bispinckpark Noord te staken. Een van de consequenties hiervan is dat de waarde van de grond die de gemeente hiervoor had verkregen moet worden afgeboekt naar nul. Dit heeft geleid tot een incidenteel verlies van EUR 644.350 in de jaarrekening 2024.

In de jaarrekening 2024 is een voorziening gevormd voor het achterstallig onderhoud aan het object Oldenhove van EUR 565.000 (2023: EUR 250.000). De hoogte van deze voorziening is door het college berekend als onderdeel van een uitgebreidere scenarioanalyse ten aanzien van het meerjarig onderhoudsplan. In deze analyse zijn echter ook scenario's opgenomen waarbij de onderhoudskosten significant hoger uitvallen. Mocht uw raad uiteindelijk de keuze maken voor een ander scenario, dan zal dit leiden tot een forse eenmalige dotatie aan de onderhoudsvoorziening ten laste van de exploitatie. Om dit op te vangen, heeft het college in het benodigde weerstandsvermogen een nieuw risico opgenomen voor EUR 2,8 miljoen.

Samenvatting

Jaarrekening

Informatiewaarde jaarverslag

Financiële positie

Bevindingen controle

Interne beheersing

Speerpunten van de gemeenteraad

Bijlagen

Samenvatting van onze bevindingen en aanbevelingen

Onze bevindingen in het sociaal domein

Wij hebben het college aangeraden om een expliciete keuze te maken of u als gemeente afhankelijk wilt blijven van zorgverleners om te kunnen vaststellen dat de zorg daadwerkelijk geleverd is. Het alternatief, te weten het zelf nagaan of alle zorg geleverd is, is arbeidsintensief en kostbaar. Daarom is hier tot op heden niet voor gekozen. Het voordeel is echter dat u eerder weet of uw zorgkosten getrouw en rechtmatig zijn verantwoord. Aangezien u als raad verzocht heeft om de jaarrekening van de gemeente eerder beschikbaar te hebben, is het namelijk van belang dat er eerder inzicht is in de kosten van het sociaal domein en de feitelijke prestatielevering van de zorg. Dit vraagt om een bewuste, integrale beleidskeuze ten aanzien van de samenwerking met IASZ en de onderlinge verantwoordelijkheden bij de bedrijfsvoering en informatievoorziening.

In 2024 zijn er stappen ondernomen om de zorgkosten beter te beheersen, onder andere door over te stappen naar taakgerichte bekostiging (lumpsum) van een deel van de jeugdzorg. Daarnaast is de regio een dashboard aan het ontwikkelen waar real time informatie uitgehaald kan worden over, onder andere, het aantal en duur van de trajecten, bij welke aanbieders en de groei of daling van de vraag. Wij zijn blij met de verbetermaatregelen die gezet zijn, maar signaleren tegelijkertijd dat deze nog verder ontwikkeld moeten worden. Wij hebben het college hiervoor enkele aanbevelingen gegeven.

Onze bevindingen in het domein bedrijfsvoering

Het resultaat na bestemming is in de jaarrekening 2024 uitgekomen op EUR 3,9 miljoen. In de primaire begroting werd een positief resultaat verwacht van EUR 0,2 miljoen. In de bijgestelde begroting ging het college uit van een voordeel van EUR 2,5 miljoen. Dit is een verschil van EUR 1,4 miljoen met de werkelijkheid. De belangrijkste oorzaken zijn door het college toegelicht in de bestuurlijke samenvatting en de diverse taakvelden per programma. Een positief signaal dat wij willen geven, is dat het verschil tussen het eindejaarvoorstel en de jaarrekening (veel) kleiner is dan de laatste jaren het geval is geweest. Desalniettemin denken wij dat er verdere ontwikkeling in het voorspellend vermogen van het eindejaarvoorstel mogelijk is. Een aantal verschillen, zoals de hogere Algemene Uitkering, konden niet worden voorzien, maar voor een groter aantal verschillen zou dit naar onze mening wel mogelijk moeten zijn. Daarom raden wij u aan om het college te verzoeken na te gaan op welke wijze het voorspellende vermogen van het eindejaarvoorstel kan worden verbeterd.

Uw speerpunten nader uitgewerkt

Interne beheersing kosten ICT in relatie tot samenwerking GR DIT

Specifiek ten aanzien van de samenwerking in de GR DIT hebben wij kennis genomen van de uitkomsten van de lichte evaluatie van de centrumregeling GR DIT. Wij (h)erkennen de conclusies en aanbevelingen uit deze evaluatie, in het bijzonder de noodzaak om de slagkracht van GR DIT goed te blijven bewaken, alsmede de stappen die nodig zijn om (meer) efficiencyvoordelen te behalen met de regeling. Omdat beide deelnemende gemeenten hun eigen invalshoek lijken te hebben in besluitvorming en beleidsvoering, lijkt de synergievoordelen nog niet volledig benut te worden.

Samenvatting

Jaarrekening

Informatiewaarde jaarverslag

Financiële positie

Bevindingen controle

Interne beheersing

Speerpunten van de gemeenteraad

Bijlagen

Samenvatting van onze bevindingen en aanbevelingen

Interne beheersing van grote projecten

Onze belangrijkste bevindingen en aanbevelingen zijn:

- De omvang en looptijd van het aantal openstaande investeringsbudgetten kunnen een indicatie zijn dat de ambities van de organisatie hoog zijn. Wij raden u aan om een duidelijke prioritering en planning (in uren en middelen) mee te geven aan deze investeringen. Op deze manier kunnen keuzes gemaakt worden over fasering en uitvoering van de projecten die passen bij de omvang en mogelijkheden van de organisatie.
- Er is geen sprake van één interne beheersingsomgeving voor alle grote projecten, bijvoorbeeld in de vorm van een afgebakende projectorganisatie met standaard werkprocessen en beheersingsinstrumenten.
- Initiële voorcalculaties worden niet altijd geactualiseerd op prijspeil of wijzigingen in de scope.
- In onder meer de zomernota en de jaarrekening wordt gerapporteerd over de besteding van de door de raad verstrekte kredieten. Naar onze mening kan deze rapportage verder worden ontwikkeld, waardoor er meer inzicht wordt geboden in het verloop van het betreffende project of de voortgang van de investering. In onze managementletter aan het college hebben wij enkele aanbevelingen gegeven op welk wijze dit mogelijk is.
- Er worden achteraf niet structureel project- of evaluatie-rapportages opgesteld als sluitstuk van de P&C cyclus op projectniveau. Dergelijke rapportage kunnen inzicht geven in het verloop van het project en waardevolle leereffecten geven voor volgende projecten. Daarnaast kunnen ze dienen als intern verantwoordingsdocument richting de opdrachtgever.

Onderuitputting van onderhouds- en investeringsbudgetten

De analyse van de onderuitputting van onderhouds- en investeringsbudgetten kan naar onze mening een plek vinden in de paragraaf Kapitaalgoederen. Wij hebben geconstateerd dat dit nog niet gebeurd. Door de paragraaf meer inhoud te geven kan de raad naar onze mening haar controlerende taak op dit vlak beter uitoefenen.

In de bijlage bij de jaarrekening is een verloopoverzicht opgenomen van de investeringen, inclusief een korte omschrijving per investering. Een oorzaakanalyse ontbreekt echter in de jaarrekening. Hierdoor wordt het niet duidelijk waarom er nog kredieten openstaan uit de periode 2019-2022 van EUR 5,4 miljoen.

Veel van de investeringen die in het overzicht in de bijlage zijn opgenomen zijn projecten met een lange voorbereidingstijd en looptijd. Naar onze mening is een andere belangrijke oorzaak echter dat de organisatie te weinig capaciteit heeft om de projecten tijdig op te pakken en af te ronden. Hierdoor ontstaat een stuwmeer aan werkzaamheden die moet worden ingelopen, waardoor nieuwe projecten niet of niet tijdig worden gestart. Er ontstaat op die manier een vicieuze cirkel die moeilijk te doorbreken is.

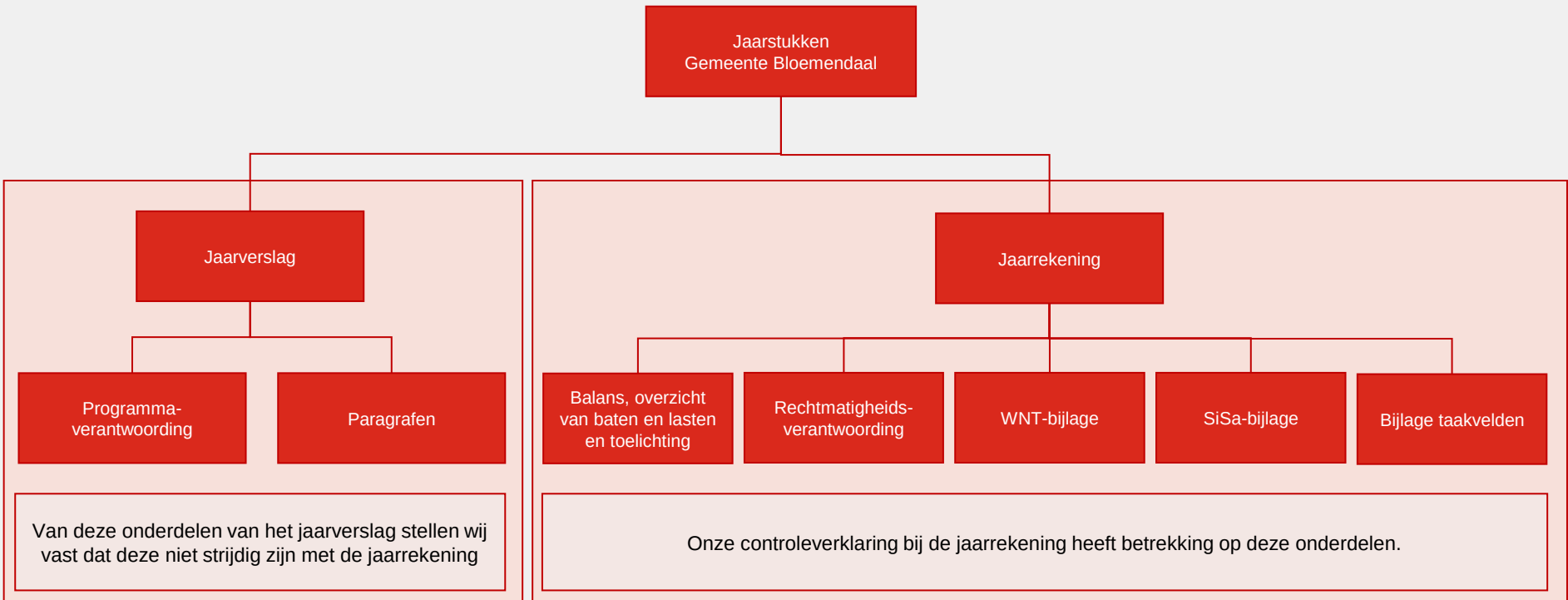
Wij hebben daarom het advies gegeven om een duidelijke prioritering en planning (in uren en middelen) mee te geven aan deze investeringen. Op deze manier kunnen keuzes gemaakt worden over fasering en uitvoering van de projecten die passen bij de omvang en mogelijkheden van de organisatie.

	Samenvatting
	Jaarrekening
Reikwijdte van de controle	
	Goedkeuringstolerantie
	Ons getrouwheidsoordeel
	Samenvatting bevindingen
	Rechtmatigheidsverantwoording
	Informatiewaarde jaarverslag
	Financiële positie
	Bevindingen controle
	Interne beheersing
	Speerpunten van de gemeenteraad
	Bijlagen

De reikwijdte van onze controle

U heeft ons verzocht om de jaarrekening 2024 van uw gemeente te controleren. De jaarstukken bestaan uit meerdere onderdelen, welke wij niet allemaal met dezelfde diepgang controleren. In het auditplan hebben wij afspraken met u gemaakt over de reikwijdte van de controle.

Wij bevestigen dat de definitieve reikwijdte van de controle gelijk is aan die in het auditplan. Onderstaand hebben wij een samenvatting opgenomen op welke wijze wij de verschillende onderdelen van de jaarstukken in onze controle hebben betrokken.

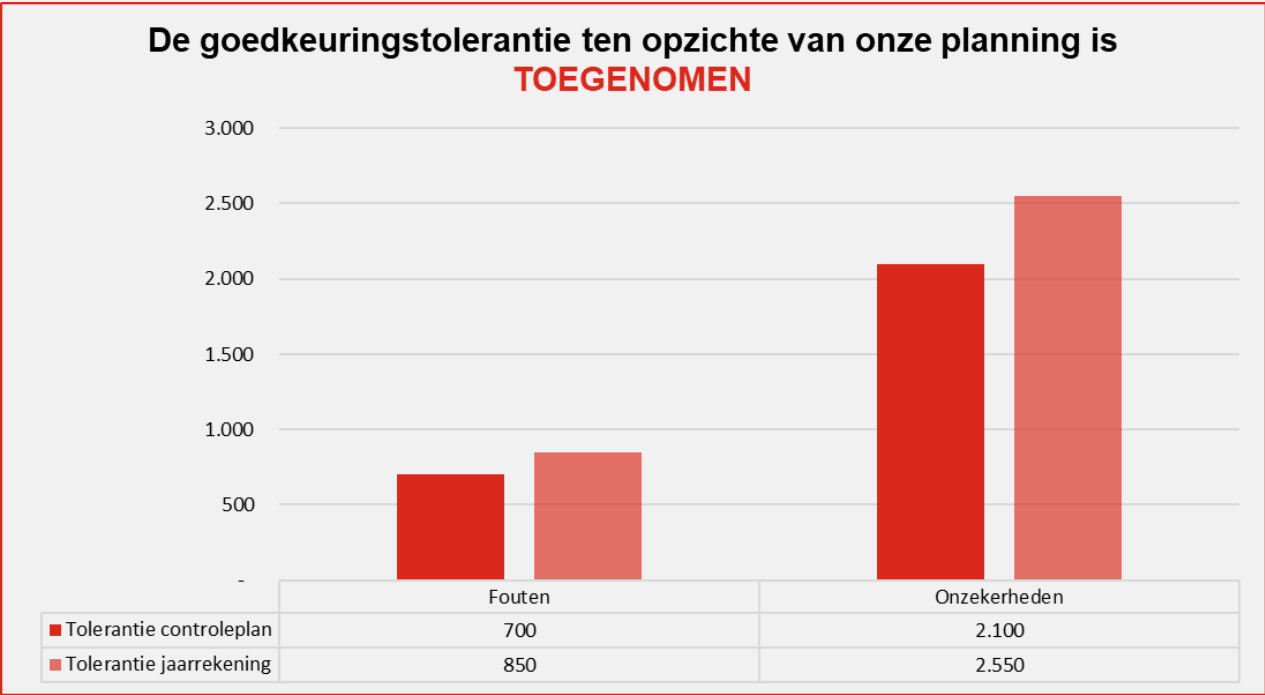
	Samenvatting
	Jaarrekening
Reikwijdte van de controle	
Goedkeuringstolerantie	
Ons getrouwheidsoordeel	
Samenvatting bevindingen	
Rechtmatigheidsverantwoording	
	Informatiewaarde jaarverslag
	Financiële positie
	Bevindingen controle
	Interne beheersing
	Speerpunten van de gemeenteraad
	Bijlagen

Dit zijn de definitieve toleranties die wij hebben gebruikt tijdens onze controle

U bepaalt binnen de wettelijke kaders welke goedkeuringstoleranties wij hanteren. Op grond van het BADO bedraagt deze tolerantie maximaal 1% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan reserves voor fouten en 3% voor onzekerheden. U heeft ons gevraagd om deze maximale tolerantie te gebruiken bij onze werkzaamheden. De relatie tussen de goedkeuringstolerantie, eventueel geconstateerde afwijkingen en ons oordeel staat in tabel rechts van deze pagina aangegeven. Omdat de goedkeuringstolerantie afhankelijk is van de werkelijke lasten en werkelijke dotaties aan de reserves, hebben wij de tolerantie die wij eerder hebben opgenomen in ons controleplan geactualiseerd op basis van de definitieve jaarrekening. Dit hebben wij samengevat in onderstaande grafiek.

	≤ 1%	≤ 3%	≥ 3%	≥ 10%
Fouten	Goedkeurend	Beperking	Afkeuring	Afkeuring
Onzekerheden	Goedkeurend		Beperking	Oordeel-onthouding

Rapporteringstolerantie
De rapporteringstolerantie is de grens waarboven wij gevonden afwijkingen in dit accountantsverslag aan u rapporteren. U heeft voor dit controlejaar de rapporteringstolerantie bepaald op € 100.000.

Reikwijdte van de controle

Goedkeuringstolerantie

Ons getrouwheidsoordeel

Samenvatting bevindingen

Rechtmatigheidsverantwoording

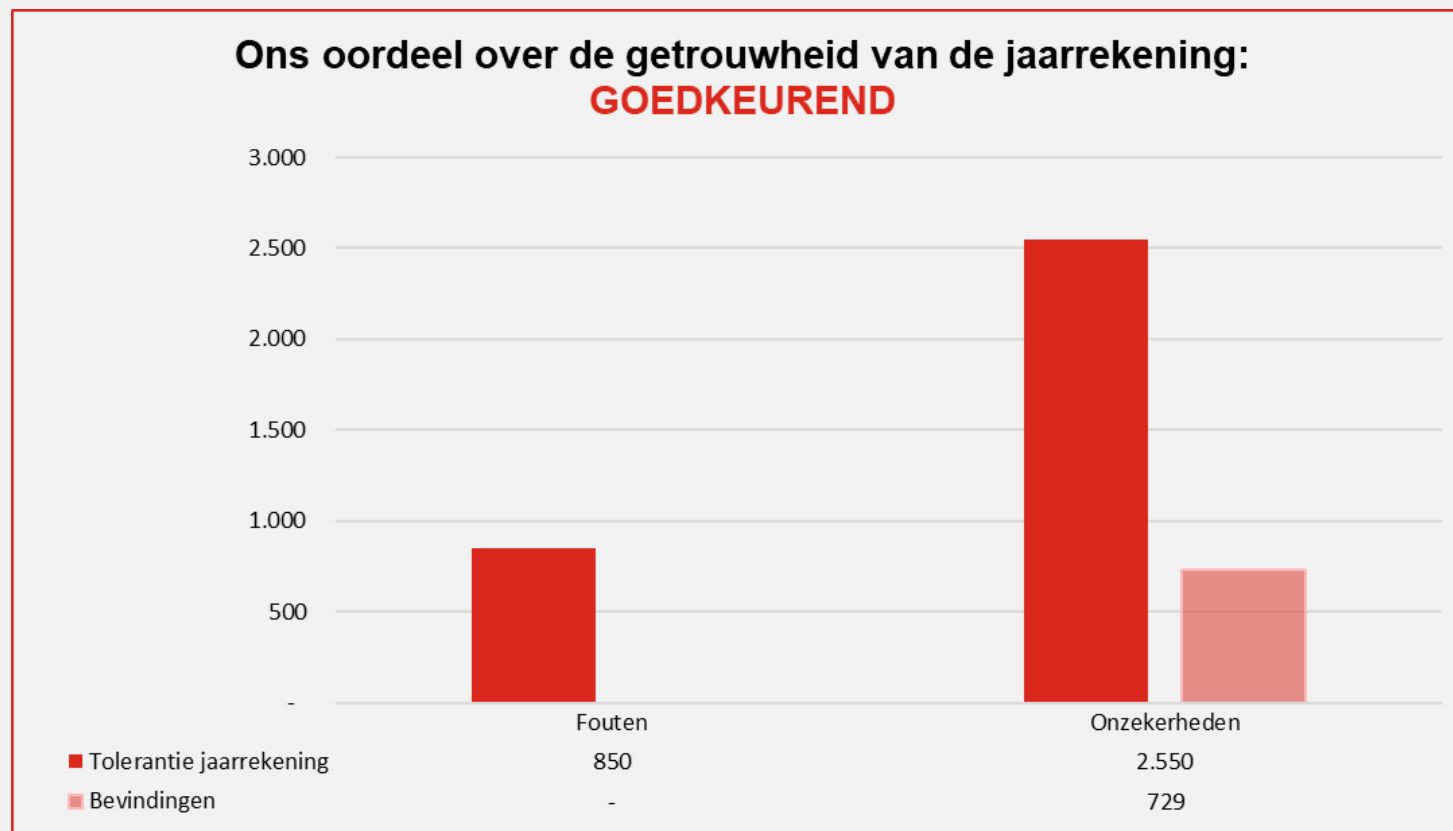
Wij geven een goedkeurend oordeel over de getrouwheid van de jaarrekening

Ons oordeel bij uw jaarrekening

Wij zijn voornemens om een goedkeurende controleverklaring af te geven bij de jaarrekening van uw gemeente. Derhalve is ons oordeel dat de jaarrekening, inclusief de rechtmatigheidsverantwoording, een getrouw beeld geeft van de werkelijkheid, rekening houdend met de goedkeuringstolerantie.

Bevindingen blijven binnen de tolerantie

Ons goedkeurend oordeel betekent niet dat er helemaal geen fouten of onzekerheden geconstateerd zijn. Wel houdt het in dat deze fouten en onzekerheden onder de goedkeuringstolerantie blijven die uw raad heeft vastgesteld. Dit hebben wij in onderstaande tabel samengevat. Op de volgende pagina kunt u lezen om welke specifieke fouten en onzekerheden het gaat.

	Samenvatting
	Jaarrekening
	Reikwijdte van de controle
	Goedkeuringstolerantie
	Ons getrouwheidsoordeel
	Samenvatting bevindingen
	Rechtmatigheidsverantwoording
	Informatiewaarde jaarverslag
	Financiële positie
	Bevindingen controle
	Interne beheersing
	Speerpunten van de gemeenteraad
	Bijlagen

Fouten en onzekerheden in de jaarrekening nader uitgelicht

Fouten

Er zijn geen niet-gecorrigeerde fouten boven de rapporteringstolerantie.

Onzekerheden

De onzekerheden kunnen als volgt worden gespecificeerd:

Investing	Bedrag in EUR 1.000
Levering Wmo-zorg niet vastgesteld	142
Levering Jeugdzorg niet vastgesteld	587
Totaal	729

Levering zorgprestaties niet vastgesteld

De zorgverleners die een totale productie leveren van meer dan EUR 125.000, dienen een verantwoording te verstrekken voorzien van een accountantsverklaring waaruit blijkt dat de zorg daadwerkelijk geleverd is. De IASZ en het college hebben geconstateerd dat enkele zorgverleners dit niet (tijdig) hebben gedaan, dan wel een niet-goedkeurende verklaring hebben meegestuurd. Daarnaast hebben de IASZ en het college geen werkzaamheden verricht op de prestatielevering van de zorg voor de leveranciers die een totale productie hebben van minder dan EUR 125.000. De totale productiewaarde van al deze aanbieders samen is EUR 729.000. Hiervan heeft EUR 142.000 betrekking op Wmo-zorg en EUR 587.000 op jeugdzorg.

Hierbij valt net als vorig jaar op dat de onzekerheid bij de jeugdzorg veel hoger is dan bij de zorg in het kader van de Wmo. De belangrijkste reden hiervoor is dat u in de jeugdzorg gebruik maakt van veel kleine zorgaanbieders. Hierdoor is het moeilijker om goed grip te houden op deze leveranciers vanuit contractmanagement, maar ook op de zorglevering. Daarom raden wij u aan om te onderzoeken of het mogelijk is om het aantal aanbieders in de jeugdzorg te verkleinen. Indien dit niet mogelijk is, dan raden wij u aan om de interne beheersing van de zorglevering door deze aanbieders te verbeteren.

Samenvatting

Jaarrekening

Reikwijdte van de controle

Goedkeuringstolerantie

Ons getrouwheidsoordeel

Samenvatting bevindingen

Rechtmatigheidsverantwoording

Informatiewaarde
jaarverslag

Financiële positie

Bevindingen
controle

Interne beheersing

Speerpunten van
de gemeenteraad

Bijlagen

Het college heeft wederom de rechtmatigheidsverantwoording afgegeven

Achtergrond

Dit jaar heeft het college wederom een eigen oordeel gegeven bij de rechtmatigheid van de jaarrekening. Deze rechtmatigheidsverantwoording is onderdeel van de jaarrekening en valt daarom binnen de reikwijdte van onze controle. Daarmee zijn voor de raad waarborgen ingebouwd dat het college niet zomaar de verantwoording kan opstellen en afgeven.

Bij rechtmatigheid in dit kader bestaat er een duidelijke relatie met het financiële beheer. Baten, lasten en balansmutaties moeten rechtmatig tot stand zijn gekomen. De rechtmatigheidsverantwoording door het college gaat dus primair om de financiële beheershandelingen.

Rechtmatigheidscriteria

In de rechtmatigheidsverantwoording legt het college verantwoording af over de volgende drie rechtmatigheidscriteria:

- **Begrotingsrechtmatigheid:** handelt het college binnen de door u beschikbaar gestelde budgetten en kredieten.
- **Misbruik en oneigenlijk gebruik:** zijn in (de uitvoering van) het beleid voldoende waarborgen opgenomen om misbruik of oneigenlijk gebruik van wet- en regelgeving te voorkomen of tegen te gaan?
- **Voorwaardencriterium:** zijn de baten, lasten en balansmutaties in overeenstemming met wet- en regelgeving tot stand gekomen?

Alle andere criteria worden afgedekt door het oordeel van de accountant over het getrouwe beeld van de jaarrekening. Deze hoeven niet vermeld te worden in de rechtmatigheidsverantwoording.

Verantwoordingsgrens

In de rechtmatigheidsverantwoording rapporteert het college over geconstateerde afwijkingen. Onder afwijkingen wordt verstaan fouten en onduidelijkheden over de rechtmatigheid van een financiële beheershandeling. U heeft ervoor gekozen om de verantwoordingsgrens vast te stellen op 1% van de werkelijke lasten, inclusief werkelijke toevoegingen aan de reserves. Dit is gelijk aan (afgerond) EUR 852.000.

Vaststelling door het college

Het college heeft vastgesteld dat de omvang van de in de jaarrekening verantwoorde baten, lasten en balansmutaties die niet rechtmatig tot stand zijn gekomen EUR 1.531.000 bedraagt. Dit is hoger dan de daarvoor gestelde grens van (afgerond) EUR 852.000.

De reden voor de onrechtmatigheid is een samenloop van begrotingsonrechtmatigheid (EUR 1.427.000) en onrechtmatige aanbestedingen (EUR 104.000). De onrechtmatigheden zijn in meer detail toegelicht in de rechtmatigheidsverantwoording en de paragraaf Bedrijfsvoering. Hierin is ook opgenomen dat het hele bedrag van de begrotingsonrechtmatigheid als acceptabel moet worden aangemerkt.

Ons oordeel over de rechtmatigheidsverantwoording

Wij hebben de werkzaamheden die door en namens het college zijn uitgevoerd om tot de rechtmatigheidsverantwoording te komen in detail beoordeeld. Op basis van deze werkzaamheden zijn wij niet tot een andere conclusie gekomen dan het college. Daarom hebben wij geoordeeld dat de rechtmatigheidsverantwoording in de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de werkelijkheid.

	Samenvatting
	Jaarrekening
	Informatiewaarde jaarverslag
	Programmaverantwoording Paragrafen
	Financiële positie
	Bevindingen controle
	Interne beheersing
	Speerpunten van de gemeenteraad
	Bijlagen

Ons beeld van de leesbaarheid en informatiewaarde van de programmaverantwoording

In de tabel hieronder hebben wij onze mening gegeven over de leesbaarheid en informatiewaarde van de programmaverantwoording.

Daarnaast hebben wij beoordeeld of de programmaverantwoording in overeenstemming is met de jaarrekening en voldoet aan alle eisen die het BBV eraan stelt.

Proces	2024	2023	Belangrijkste reden classificatie niet-groen
Leesbaarheid	●	●	
Informatiewaarde	●	●	- Het ontbreekt aan concrete doelstellingen en maatschappelijke effecten die voldoende meetbaar zijn. - Er wordt geen gebruik gemaakt van kritische prestatie-indicatoren. Wel zijn de verplichte BBV-indicatoren opgenomen in de programma's. Deze staan echter niet in een directe relatie met de genoemde doelstellingen en activiteiten. - Het resultaat is dat inzichtelijk wordt gemaakt of de beoogde activiteit is uitgevoerd, en zo ja, op welke wijze. Het blijft echter aan de interpretatie van de lezer of het achterliggende doel en maatschappelijk effect is behaald. - Wij missen een kritische analyse van hetgeen nog niet goed gaat en waarom dit zo is. Uit de waarnemingen uit onze controle en die van de VIC blijkt nog voldoende verbeterpotentieel aanwezig in de organisatie. De programma-verantwoording leent zich goed om een zelfkritische analyse te maken.
Overeenstemming met jaarrekening	●	●	
In overeenstemming met het BBV	●	●	

Legenda	Betekenis
●	Voldoet niet of beperkt aan de norm
●	Voldoet aan de norm, maar verdere verbetering is mogelijk om de raad beter in positie te brengen
●	Voldoet aan de norm en brengt de raad goed in positie

Samenvatting

Jaarrekening

Informatiewaarde
jaarverslag

Programmaverantwoording

Paragrafen

Financiële positie

Bevindingen
controle

Interne beheersing

Speerpunten van
de gemeenteraad

Bijlagen

Ons beeld van de leesbaarheid en informatiewaarde van de paragrafen

In onze visie vormen de paragrafen een belangrijk onderdeel voor de raad om haar controlerende taak goed te kunnen uitvoeren. In deze paragrafen moet het college verantwoording afleggen over een aantal belangrijke beleidsmatige onderwerpen die dwars door de programma's heen snijden. Daarom geven wij ook ten aanzien van de paragrafen ons beeld van de leesbaarheid en informatiewaarde. Tevens beoordelen we of de paragrafen in overeenstemming zijn met de jaarrekening en voldoen aan alle eisen die het BBV aan de paragrafen stelt. Dit hebben wij per paragraaf gedaan.

Op de volgende pagina's hebben wij onze mening gegeven over de leesbaarheid en informatiewaarde van de programmaverantwoording.

Wij bevelen u aan om ook onze signaleringen ten aanzien van de paragrafen mee te nemen bij de verdere ontwikkeling van uw P&C documenten.

Ons samenvattend beeld van de paragrafen

Voor de paragrafen geldt dat de leesbaarheid en informatiewaarde erg verschilt per paragraaf. De paragrafen zijn in 2024 beperkt doorontwikkeld, waardoor onze bevindingen uit het accountantsverslag 2023 ook in 2024 nog van toepassing zijn.

Naar onze mening ontbreekt het over de hele breedte nog wel aan een toereikende koppeling tussen de uitgangspunten van het beleid en de realisatie gedurende het jaar. Met andere woorden: wat stond er in de betreffende paragraaf in de begroting en wat is er uiteindelijk in de praktijk van terecht gekomen. Daarnaast voldoen niet alle paragrafen aan het BBV en de financiële verordening.

Samenvattend komen wij tot de volgende aanbevelingen om de leesbaarheid en informatiewaarde van de paragrafen te verbeteren:

- Leg de inhoud van de paragrafen niet alleen langs de meetlat van het BBV, maar ook van de financiële verordening;
- Versterk de koppeling tussen de paragrafen in de begroting en de paragrafen in de jaarrekening;
- Voorzie kwalitatieve analyses van verklarende kwantitatieve analyses;
- Maak meer gebruik van grafieken en infographics.

Samenvatting

Jaarrekening

**Informatiewaarde
jaarverslag**

Programmaverantwoording
Paragrafen

Financiële positie

Bevindingen
controle

Interne beheersing

Speerpunten van
de gemeenteraad

Bijlagen

Ons beeld van de leesbaarheid en informatiewaarde van de paragrafen

Proces	2024	2023	Belangrijkste reden classificatie niet-groen
Lokale heffingen	●	●	• Uit de toelichting van de achterliggende (beleids)keuzes blijkt niet hoe de kostendekkendheid tussen verschillende leges en rechten wordt bereikt door kruissubsidiëring, alsmede in welke mate er kruislings wordt gesubsidieerd. (Notitie Lokale heffingen)
Weerstandsvermogen en risicobeheersing	●	●	• Hoewel al meer risico's zijn benoemd en gekwantificeerd, voldoet de paragraaf nog niet helemaal aan het BBV en de Nota Risicomanagement Gemeente Bloemendaal 2023. • Bij drie risico's is geen inschatting gemaakt van de verwachte omvang en kans van voordoen. Hierdoor is er voor deze risico's geen benodigde weerstandsvermogen berekend. Hierdoor is het totale risicoprofiel van de gemeente uitgedrukt in geld relatief laag. Dit is ook de reden dat zowel het incidentele als structurele weerstandsvermogen in vergelijking met andere gemeenten hoog is. • Omdat risico's niet zijn gekwantificeerd, heeft de berekening van de weerstandscapaciteit in deze paragraaf beperkte informatiewaarde.

Legenda	Betekenis
●	Voldoet niet of beperkt aan de norm
●	Voldoet aan de norm, maar verdere verbetering is mogelijk om de raad beter in positie te brengen
●	Voldoet aan de norm en brengt de raad goed in positie

Samenvatting

Jaarrekening

**Informatiewaarde
jaarverslag**

Programmaverantwoording
Paragrafen

Financiële positie

Bevindingen
controle

Interne beheersing

Speerpunten van
de gemeenteraad

Bijlagen

Ons beeld van de leesbaarheid en informatiewaarde van de paragrafen

Proces	2024	2023	Belangrijkste reden classificatie niet-groen
Onderhoud kapitaalgoederen	●	●	- De beleidskaders ontbreken in de paragraaf. - Er wordt geen inzicht gegeven in de financiële consequenties die uit het beleidskader voortvloeien. Wij raden u aan om met ingang van de jaarrekening 2025 voor alle categorieën kapitaalgoederen de werkelijke onderhoudskosten over het jaar weer te geven, inclusief de vertaling naar de begroting en een analyse van de verschillen met de jaarrekening. - In artikel 19 van de Verordening financieel beheer Bloemendaal 2023 heeft uw raad aan het college gevraagd om inzicht te geven in de voortgang van het regulier onderhoud, alsmede de omvang van het achterstallig onderhoud. Deze gegevens zijn niet opgenomen. Tevens ontbreekt het gevraagde overzicht van de onderhoudsnota's.
Financiering	●	●	
Grondbeleid	●	●	

Legenda	Betekenis
●	Voldoet niet of beperkt aan de norm
●	Voldoet aan de norm, maar verdere verbetering is mogelijk om de raad beter in positie te brengen
●	Voldoet aan de norm en brengt de raad goed in positie

Samenvatting

Jaarrekening

Informatiewaarde
jaarverslag

Programmaverantwoording

Paragrafen

Financiële positie

Bevindingen
controle

Interne beheersing

Speerpunten van
de gemeenteraad

Bijlagen

Ons beeld van de leesbaarheid en informatiewaarde van de paragrafen

Proces	2024	2023	Belangrijkste reden classificatie niet-groen
Bedrijfsvoering	●	●	- Wij missen op onderdelen een kritische analyse van hetgeen nog niet goed gaat en waarom dit zo is. Uit de waarnemingen uit onze controle, de gesprekken met medewerkers en de rapporten van de VIC blijkt nog voldoende verbeterpotentieel aanwezig in de organisatie. Hiervoor verwijzen wij ook naar de onze boardletter en de relevante bevindingen in dit verslag. De paragraaf Bedrijfsvoering leent zich goed om een dergelijke zelfkritische analyse van de organisatie transparant te maken richting de raadsleden. - De paragraaf voldoet niet aan artikel 20 van de Verordening financieel beheer. Het ontbreekt aan het gevraagde inzicht in de kosten voor externe inhuur, huisvesting en automatisering. Dit geldt ook voor de budgetten van de raad, griffie en accountant.
Verbonden partijen	●	●	Het enige relevante aspect dat wij in de paragraaf missen is het benoemen van de risico's die verband houden met de verbonden partijen. Er wordt wel vermeld wat het gemiddelde risicoprofiel is van de verbonden partij in het licht van de Nota Grip op samenwerking, maar de daadwerkelijke verplichte risicoanalyse van artikel 15 lid 2^e BBV ontbreekt.
Openbaarheid	●	●	Er is op een goede wijze invulling gegeven aan het nieuwe artikel 16a BBV

Legenda	Betekenis
●	Voldoet niet of beperkt aan de norm
●	Voldoet aan de norm, maar verdere verbetering is mogelijk om de raad beter in positie te brengen
●	Voldoet aan de norm en brengt de raad goed in positie

Samenvatting

Jaarrekening

Informatiewaarde
jaarverslag

Financiële positie

Kengetallen BBV

Weerstandsvermogen

Bevindingen
controle

Interne beheersing

Speerpunten van
de gemeenteraad

Bijlagen

Onze analyse van uw financiële positie

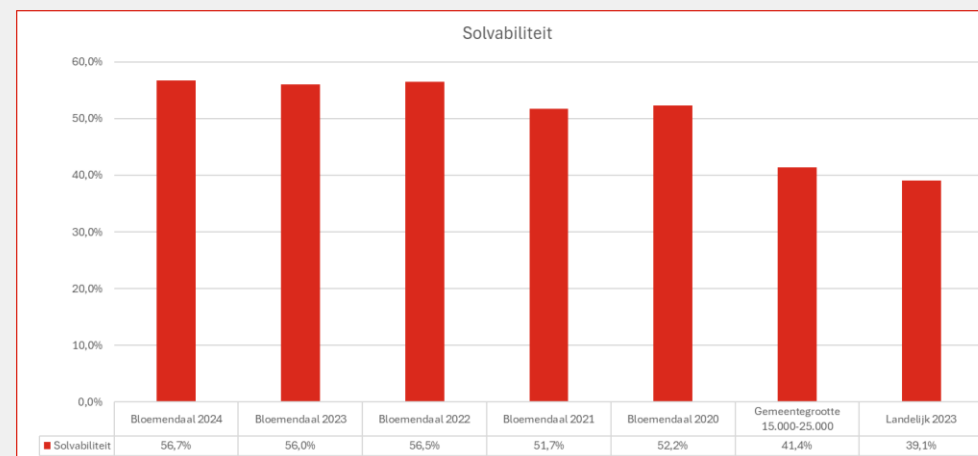
In onze controleverklaring moeten wij expliciet aandacht besteden aan de geschiktheid van de door het college gehanteerde en onderbouwde veronderstellingen inzake het opvangen van financiële risico's in relatie tot de financiële positie.

Om aan deze eis te voldoen hebben wij onder andere kennis genomen van de in jaarstukken opgenomen paragraaf "Weerstandsvermogen", waarin het college de relatie heeft gelegd tussen de onderkende risico's, de benodigde weerstandscapaciteit en het weerstandsvermogen. Ten aanzien van deze analyse hebben wij overwogen of deze alle relevante informatie bevat waarvan wij als gevolg van de controle van de jaarrekening kennis hebben. Ons beeld van deze paragraaf hebben we eerder al gegeven. Een nadere analyse van uw weerstandsvermogen hebben we op deze pagina gegeven.

Daarnaast hebben wij getoetst of de volgens het BBV verplichte financiële kengetallen in lijn liggen met de gangbare normen. In de grafieken op deze en de volgende pagina's hebben we een overzicht opgenomen van de kengetallen die verplicht in de jaarrekening van uw gemeente moeten worden opgenomen. Deze hebben we afgezet tegen de waarden van de ratio's van de gemeente over de afgelopen vier jaar, maar ook tegen de gemiddelde omvang van andere gemeenten met uw omvang en met Nederland als geheel. Uit deze analyse blijkt dat de financiële positie van uw gemeente als geheel goed is. Uit de analyse die het college zelf heeft gemaakt in de meerjarenraming 2025-2028, blijkt echter dat uw gemeente de komende jaren een uitdaging heeft, in het bijzonder door de effecten van de korting van het gemeentefonds en een toegenomen investeringsvolume. Hierna hebben wij onze constatering per kengetal nader geduid.

Solvabiliteit

De solvabiliteit van uw gemeente is in 2024 stabiel gebleven op iets meer dan 56%. Ook in 2022 lag de solvabiliteit rond dit niveau. Dit houdt in dat het eigen vermogen gelijke opgaat met de totale bezittingen van de gemeente. Of anders gezegd: Het is de laatste jaren mogelijk geweest om een evenredig deel van de nieuwe investeringen te betalen vanuit de positieve resultaten. Aan de andere kant geeft het ook weer dat de positieve resultaten niet volledig zijn ingezet om het weerstandsvermogen op te bouwen. In de begroting 2025 neemt de solvabiliteit verder toe met 3,5 procentpunt. Wij merken op dat het uitgangspunt in de begroting 7,1 procentpunt lager is dan de werkelijkheid. Als er geen sprake is van een inhaaleffect gedurende de komende jaren, dan zal de solvabiliteit in 2028 uitkomen boven 60%. Hiermee blijft uw gemeente in de risicocategorie *minst risicovol* die de provincie gebruikt bij de uitvoering van haar toezichthoudende taak, alsmede ruim boven uw eigen normering. Ten opzichte van andere gemeente van uw omvang en het landelijk gemiddelde is uw solvabiliteit (fors) hoger. Dit geeft aan dat uw weerbaarheid voor financiële risico's hoog is.

Samenvatting

Jaarrekening

Informatiewaarde
jaarverslag

Financiële positie

Kengetallen BBV

Weerstandsvermogen

Bevindingen
controle

Interne beheersing

Speerpunten van
de gemeenteraad

Bijlagen

Onze analyse van uw financiële positie

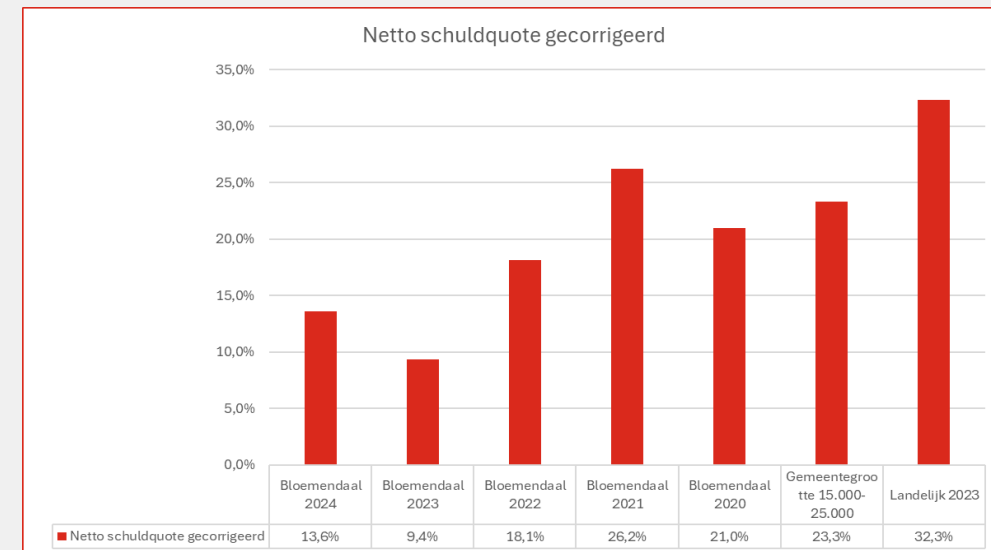
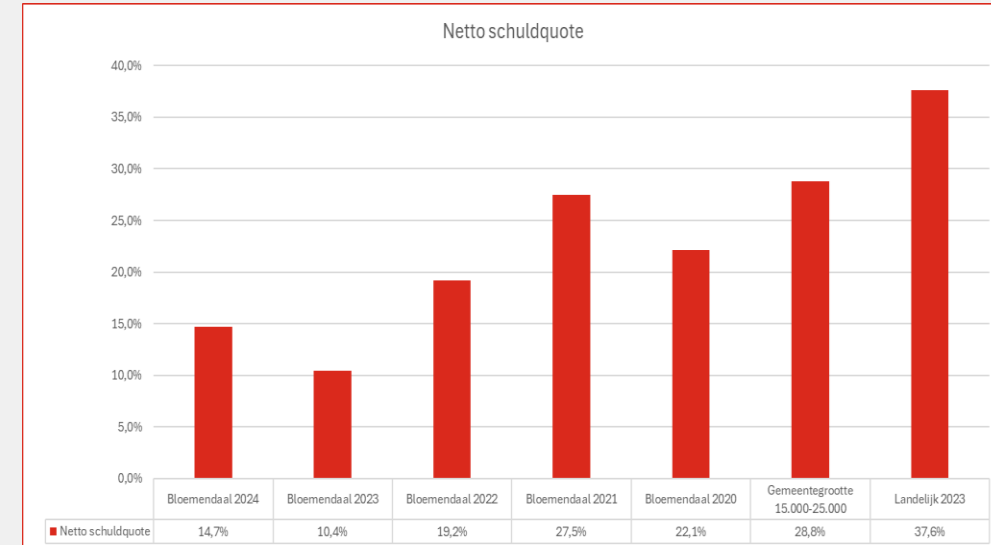
Netto schuldquote en gecorrigeerde netto schuldquote

De (gecorrigeerde) netto schuldquote van uw gemeente is in 2024 toegenomen van 10,4% naar 14,7%. Deze toename volgt op een periode van vijf jaar waarin een sterke daling van de schuldquote heeft plaatsgevonden.

De daling van de laatste jaren komt omdat u in die periode de rol van beheergemeente hebt aangenomen. Aan de andere kant zijn de investeringsambities de afgelopen jaren niet gerealiseerd. In 2024 is voor een bedrag van EUR 9,1 miljoen in nieuwe kapitaalgoederen geïnvesteerd. Dit is net zoveel als de laatste drie bij elkaar. Deze investeringen zijn betaald met de middelen die u nog beschikbaar had in Rijks schatkist.

Uit de begroting 2025-2028 blijkt dat u verwacht om in 2025 veel investeringen te doen. In de periode daarna vlakt het niveau van de investeringen af. Deze investeringen verwacht u te kunnen betalen uit de verkoop van de grond in het project Vitaal Vogelenzang en met kortlopende kasgeldleningen. Dit zal tijdelijk leiden tot een hogere netto schuldquote, maar die loopt richting 2028 weer af.

Ten opzichte van het landelijk gemiddelde en het gemiddelde van andere gemeenten met uw omvang, is uw netto-schuldquote erg laag. Dit betekent dat u wendbaar bent om op korte termijn risico's op te vangen, maar ook in staat bent om (politieke) ambities te realiseren.

Samenvatting

Jaarrekening

Informatiewaarde jaarverslag

Financiële positie

Kengetallen BBV

Weerstandsvermogen

Bevindingen controle

Interne beheersing

Speerpunten van de gemeenteraad

Bijlagen

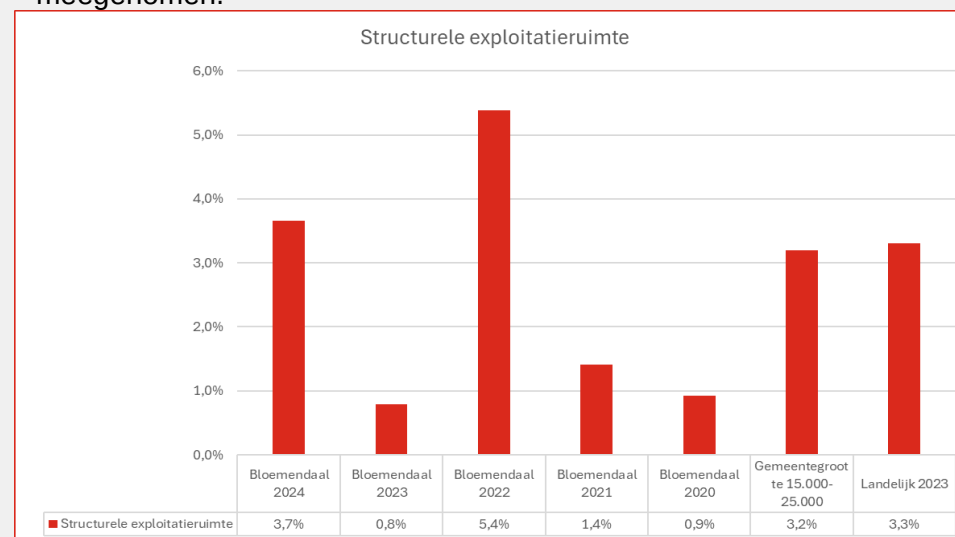
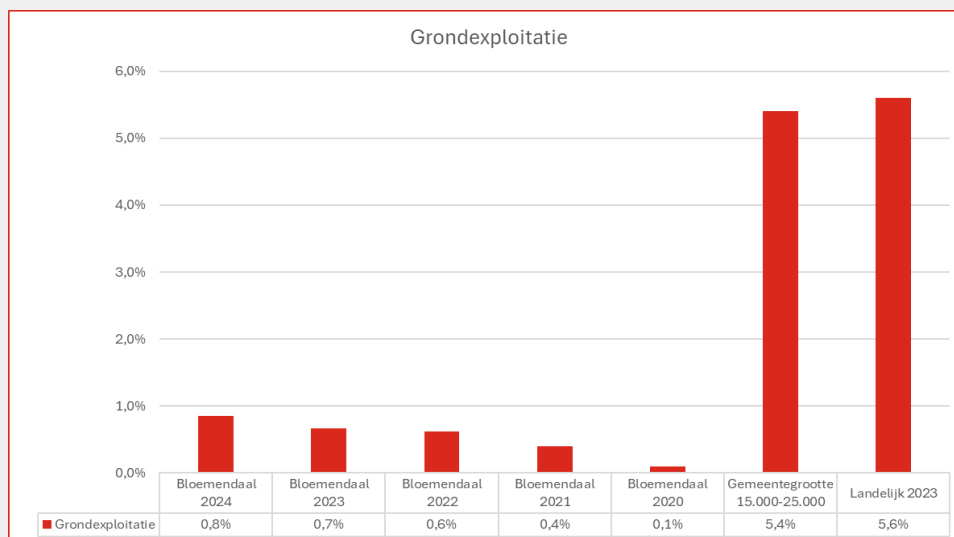
Onze analyse van uw financiële positie

Grondbeleid

Omdat u geen bouwgronden in exploitatie op de balans heeft staan, is de ratio van het kengetal Grondbeleid nagenoeg gelijk aan nul. In de balans van uw gemeente is de grond binnen het project Vitaal Vogelenzang opgenomen als voorraad grond.

Structurele exploitatieruimte

De structurele exploitatieruimte is, net als de laatste jaren, (ruim) positief. Dit houdt in dat de structurele lasten kunnen worden gedekt door structurele baten. Er is feitelijk sprake van een overschot in de exploitatie nadat alle incidentele resultaten zijn geëlimineerd. Dit is voor de provincie een belangrijk uitgangspunt bij de uitvoering van haar toezichthoudende taak. De verwachting is echter dat, gezien de mogelijke afname van het gemeentefonds, dit percentage de komende jaren onder druk komt te staan. In de begroting 2025 gaat het college uit van een negatieve structurele exploitatieruimte vanaf 2026. Overigens is de uitkomst van de structurele exploitatieruimte voor een belangrijk deel afhankelijk van de juiste classificatie van kosten en opbrengsten door het college. De term “incidenteel” is namelijk niet eenduidig gedefinieerd in het BBV. Overigens wijkt de ratio in de grafiek hieronder iets af (0,2%) van de ratio die in de jaarstukken genoemd is. De reden hiervan is dat in de jaarstukken de structurele onttrekking van reserves niet is meegenomen.

Samenvatting

Jaarrekening

Informatiewaarde
jaarverslag

Financiële positie

Kengetallen BBV

Weerstandsvermogen

Bevindingen
controle

Interne beheersing

Speerpunten van
de gemeenteraad

Bijlagen

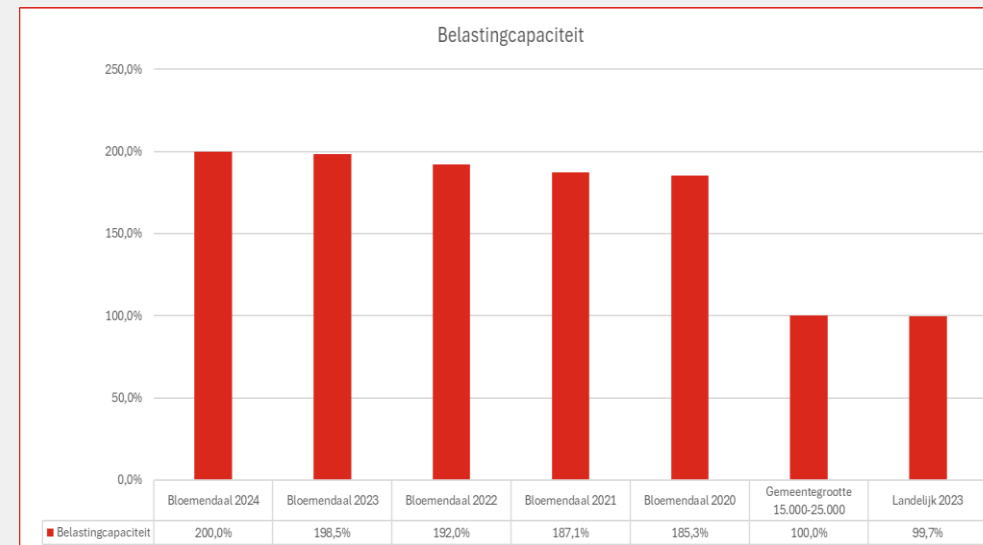
Onze analyse van uw financiële positie

Belastingcapaciteit

De belastingcapaciteit wordt berekend als de verhouding tussen de gemiddelde woonlasten voor een meerpersoonshuishouden met een eigen woning in uw gemeente en de landelijke gemiddelde woonlasten voor hetzelfde huishouden over het laatst bekende begrotingsjaar. Hiervoor hebben wij 2024 gebruikt. Om de berekeningen te maken hebben wij de definities aangehouden van het kennisinstituut Coelo. Dit instituut gaat voor de bepaling van het gemiddelde bedrag aan OZB uit van de gemiddelde WOZ waarde van een koopwoning in uw gemeente. Wij gebruiken de definitie van Coelo om aan te sluiten bij de informatie die openbaar gemaakt is door het CBS.

De omvang van de belastingcapaciteit in uw gemeente is hoog. Vanaf 2020 is de uitkomst toegenomen van 185% naar 200%. Andere gemeenten met uw omvang hebben een gemiddelde belastingcapaciteit van 100%. Dit wil zeggen dat u met de gemeentelijke belastingen relatief “duur” bent. Hiermee heeft de provincie uw gemeente ingedeeld in de hoogste risicocategorie.

De reden van de hoge belastingcapaciteit is de relatief hoge gemiddelde WOZ-waarde van een koopwoning binnen uw gemeente. Het OZB-percentages dat u hanteert voor eigenaren van woningen ligt redelijk in lijn met wat andere gemeenten hanteren.

Samenvatting

Jaarrekening

Informatiewaarde
jaarverslag

Financiële positie

Kengetallen BBV

Weerstandsvermogen

Bevindingen
controle

Interne beheersing

Speerpunten van
de gemeenteraad

Bijlagen

Onze analyse van uw weerstandsvermogen

In de paragraaf Weerstandsvermogen is door het college een analyse gemaakt van het weerstandsvermogen van uw gemeente per 31 december 2024. Eerder in dit rapport hebben wij een aangegeven hoe wij aankijken tegen de leesbaarheid en informatiewaarde van de paragraaf Weerstandsvermogen. In deze paragraaf gaan we dieper in op de analyse die door het college gemaakt is.

Het weerstandsvermogen is de verhouding tussen de financiële risico's die de gemeente loopt en de buffers die gemeente vrij beschikbaar heeft om deze risico's op te vangen (de weerstandscapaciteit). Uit de analyse van het college blijkt dat het incidentele weerstandsvermogen in 2024 is afgenomen van 17,90 naar 8,63. Het structurele weerstandsvermogen is afgenomen van 8,21 naar 2,15. De reden van de forse daling van beide kengetallen is dat er in 2024 meer risico's zijn onderkend en gekwantificeerd. Hoewel dit proces nog niet is afgerond, vinden wij het wel een goede verbetering ten opzichte van voorgaand jaar. Hierdoor geeft het weerstandsvermogen een beter beeld dan eerdere jaren.

Ondanks de daling kan uw weerstandsvermogen nog steeds als "uitstekend" worden geclassificeerd.

Objectiviteit van de benodigde weerstandscapaciteit

Een belangrijk nadeel van de benodigde weerstandscapaciteit is dat deze subjectief is. Het is volledig afhankelijk van de kwaliteit van het risicomanagement en de mogelijkheid om de maximale omvang en kans van voordoen van de risico's te bepalen. In de praktijk is dit vaak weerbarstiger dan uit de paragraaf Weerstandsvermogen blijkt

Zoals wij in onze managementletter aan het college hebben opgenomen, is het risicomanagement bij uw gemeente nog onvoldoende een onderdeel van de normale bedrijfsvoering. Het risicomanagementproces, waaronder het denken en handelen vanuit risico's, wordt nog niet integraal beleefd en toegepast in de organisatie. Hierdoor kan niet zomaar gesteld worden dat de risico's die genoemd zijn in de paragraaf juist en volledig zijn. Wel vormen ze naar onze mening steeds meer een goede afspiegeling van het risicoprofiel van uw gemeente in vergelijking met andere gemeenten.

Samenvatting

Jaarrekening

Informatiewaarde
jaarverslag

Financiële positie

Kengetallen BBV

Weerstandsvermogen

Bevindingen
controle

Interne beheersing

Speerpunten van
de gemeenteraad

Bijlagen

Onze analyse van uw weerstandsvermogen

Uw weerstandsvermogen nader geanalyseerd

Incidentele weerstandsvermogen

De financiële omvang van de incidentele risico's is toegenomen van EUR 1,8 miljoen naar EUR 3,9 miljoen. De belangrijkste reden van de toename is zoals gezegd dat meer risico's zijn gedefinieerd en de meeste van deze risico's in tegenstelling tot 2023 ook zijn gekwantificeerd. Het belangrijkste risico dat het college onderkend is het risico van de kosten die het pand Oldenhove met zich meebrengt als gekozen wordt voor scenario 1. Dit gaat om EUR 2,8 miljoen.

De beschikbare incidentele weerstandscapaciteit in de paragraaf Weerstandsvermogen is berekend op EUR 33,4 miljoen en is gelijk aan het totaal van de Algemene reserves. De toename ten opzichte van vorig jaar is EUR 0,4 miljoen. Dit is een lager bedrag dan het resultaat van 2023. U heeft echter besloten om een bedrag van EUR 3,6 miljoen uit de algemene reserves over te brengen naar de bestemmingsreserve Vereveningsfonds Sociale Woningbouw. Deze reserve maakt geen onderdeel uit van de beschikbare weerstandscapaciteit.

Structurele weerstandsvermogen

De financiële omvang van de structurele risico's is toegenomen van EUR 0,8 miljoen naar EUR 3,1 miljoen. De onderbouwing van het bedrag van EUR 3,1 miljoen blijkt naar onze mening onvoldoende uit de paragraaf Weerstandsvermogen. Het is daarom niet goed mogelijk om een analyse te maken tussen vorig jaar en dit jaar.

De beschikbare structurele weerstandscapaciteit in de paragraaf Weerstandsvermogen is berekend op EUR 6,6 miljoen. Vorig jaar was dit nog een bedrag van EUR 6,2 miljoen. De toename ten opzichte van vorig jaar is EUR 0,4 miljoen en is volledig te danken aan de hogere ombuigingsruimte van 3% van de beïnvloedbare laten. Net als vorig jaar hebben wij twijfels of deze ruimte daadwerkelijk aanwezig is. Dit wordt naar onze mening bevestigd omdat het college vanaf 2026 verwacht dat er sprake is van negatieve resultaten.

Indien geen rekening wordt gehouden met de ombuigingsruimte, dan komt het structurele weerstandsvermogen uit op 1,39.

Samenvatting

Jaarrekening

Informatiewaarde
jaarverslag

Financiële positie

Bevindingen
controle

Fysiek domein

Sociaal domein

Bedrijfsvoering

Interne beheersing

Speerpunten van
de gemeenteraad

Bijlagen

Onze belangrijkste bevindingen en analyses ten aanzien van het fysiek domein

Schattingen binnen het fysiek domein zijn evenwichtig.

Bij het opstellen van de jaarrekening maakt het college belangrijke schattingen. We hebben de schattingen die het college heeft gemaakt bij het opstellen van de jaarrekening 2024 beoordeeld. Onderstaande tabel geeft een overzicht van onze bevindingen. Indien wij oordelen dat een schatting niet evenwichtig is, hebben wij dit oordeel nader toegelicht.

Managementschatting	Oordeel
Waardering immateriële vaste activa	Evenwichtig
Waardering materiële vaste activa	Evenwichtig

Strategische grond Bispinckpark Noord afgewaardeerd

Op 29 oktober 2024 heeft het college besloten om de ontwikkeling van Bispinckpark Noord te staken. Een van de consequenties hiervan is dat de waarde van de grond die de gemeente hiervoor had verkregen moet worden afgeboekt naar nul. Deze waarde is EUR 644.350. De afwaardering heeft plaatsgevonden in de jaarrekening 2024. In het verloopoverzicht van de materiële vaste activa is dit zichtbaar in de kolom *afwaarderingen*.

Project Vitaal Vogelenzang

Het project Vitaal Vogelenzang is in volle gang. De nieuwe sportvelden zijn voor het grootste deel gereed. Voor de te ontwikkelen huidige sportvelden is de omgevingsvergunning onherroepelijk verleend. De volgende stap is het verkrijgen van een natuurvergunning. Wij hebben begrepen dat het college verwacht om deze eind 2025 te ontvangen.

Het college heeft een geactualiseerde projectbegroting gemaakt naar de stand per 1 januari 2025. Uit deze begroting blijkt een verwacht voordeel op eindwaarde van EUR 12,3 miljoen. Dit is EUR 0,1 miljoen lager dan de verwachting die het college vorig jaar had. De belangrijkste reden hiervoor is dat de te verwachten rentecomponent lager zal zijn door de schommelingen in de rentestand.

Onderhoudsvoorziening Oldenhove is afhankelijk van uw raad

In de jaarrekening 2024 is een voorziening gevormd voor het achterstallig onderhoud aan het object Oldenhove van EUR 565.000 (2023: EUR 250.000). De hoogte van deze voorziening is door het college berekend als onderdeel van een uitgebreidere scenarioanalyse ten aanzien van het meerjarig onderhoudsplan.

In deze analyse zijn echter ook scenario’s opgenomen waarbij de onderhoudskosten significant hoger uitvallen. U bent hierover geïnformeerd door middel van het memo *Scenario’s Oldenhove: hoe nu verder*, gedateerd 26 maart 2024. In dit memo zijn verschillende scenario’s voor Oldenhove beschreven. In afwachting van de definitieve scenariokeuze heeft het college gekozen om de voorziening in de jaarrekening 2024 te bepalen op het financieel meest gunstige scenario. Mocht uw raad uiteindelijk de keuze maken voor een ander scenario, dan zal dit leiden tot een forse eenmalige dotatie aan de onderhoudsvoorziening ten laste van de exploitatie. Om dit op te vangen, heeft het college in het benodigde weerstandsvermogen een nieuw risico opgenomen voor EUR 2,8 miljoen.

In 2024 is op basis van een rapport van een externe deskundige een bedrag van EUR 0,5 miljoen toegevoegd aan de voorziening. Tevens is een bedrag van EUR 185.000 besteed aan onderhoud.

Samenvatting

Jaarrekening

Informatiewaarde
jaarverslag

Financiële positie

Bevindingen
controle

Fysiek domein

Sociaal domein

Bedrijfsvoering

Interne beheersing

Speerpunten van
de gemeenteraad

Bijlagen

Onze belangrijkste bevindingen en analyses ten aanzien van het sociaal domein

Schattingen binnen het sociaal domein zijn evenwichtig.

Bij het opstellen van de jaarrekening maakt het college belangrijke schattingen. We hebben de schattingen die het college heeft gemaakt bij het opstellen van de jaarrekening 2024 beoordeeld. Onderstaande tabel geeft een overzicht van onze bevindingen. Indien wij oordelen dat een schatting niet evenwichtig is, hebben wij dit oordeel nader toegelicht.

Managementschatting	Oordeel
Nog te betalen zorgkosten	Evenwichtig

Bepaal uw beleid ten aanzien van prestatielevering van de zorg

In onze managementletter 2024 aan het college hebben wij aangeraden om een expliciete keuze te maken of u als gemeente afhankelijk wilt blijven van zorgverleners om te kunnen vaststellen dat de zorg daadwerkelijk geleverd is. Het alternatief, te weten het zelf nagaan of alle zorg geleverd is, is arbeidsintensief en kostbaar. Daarom is hier tot op heden niet voor gekozen. Wel worden steekproefsgewijze controles gehouden door een kwaliteits-medewerker van gemeente Bloemendaal, maar die zien vooral toe op de zorg die via het persoonsgebonden budget (pgb) wordt betaald.

Naar onze mening is de keuze voor de huidige benadering impliciet gemaakt. Aangezien u als raad verzocht heeft om de jaarrekening van de gemeente eerder beschikbaar te hebben, is het van belang dat eerder dan in de huidige situatie inzicht is in de kosten van het sociaal domein en de feitelijke prestatielevering van de zorg. Dit vraagt om een bewuste, integrale beleidskeuze ten aanzien van de samenwerking met IASZ en de onderlinge verantwoordelijkheden bij de bedrijfsvoering en informatievoorziening.

Aandacht voor voorspellende waarde zorgkosten is aanwezig

Vorig jaar hebben we geconstateerd dat er nog niet voldoende grip aanwezig is op de ontwikkeling van de zorgkosten in het jeugddomein. Hierdoor gaven de P&C documenten niet altijd een actueel inzicht in de zorgkosten. Tevens verhoogt dit het risico dat de werkelijke zorgkosten (veel) hoger uitvallen dan eerder verwacht.

In 2024 zijn er stappen ondernomen om de kosten beter te beheersen, onder andere door over te stappen naar taakgerichte bekostiging (lumpsum) van een deel van de jeugdzorg. Daarnaast is de regio een dashboard aan het ontwikkelen waar real time informatie uitgehaald kan worden over, onder andere, het aantal en duur van de trajecten, bij welke aanbieders en de groei of daling van de vraag.

Wij zijn blij met de verbetermaatregelen die gezet zijn, maar signaleren tegelijkertijd dat deze nog verder ontwikkelt moeten worden. Dit is onder andere mogelijk door:

- Het verder ontwikkelen en verrijken van het ontwikkelde dashboard met bijvoorbeeld voorspellende trendanalyses en toekomstige demografische ontwikkelingen.
- Verbeteren van het contractmanagement met zorgaanbieders, waarbij tevens concrete afspraken gemaakt worden wat maximale termijnen zijn voor het indienen van start-zorgberichten en declaraties.
- Verbeteren van de contacten met en beheersing van externe verwijzers in het jeugddomein, zoals huisartsen en het CJG.

Samenvatting

Jaarrekening

Informatiewaarde
jaarverslag

Financiële positie

Bevindingen
controle

Fysiek domein

Sociaal domein

Bedrijfsvoering

Interne beheersing

Speerpunten van
de gemeenteraad

Bijlagen

Onze belangrijkste bevindingen en analyses ten aanzien van het sociaal domein

Wij hebben een analyse uitgevoerd van de kosten van uw sociaal domein. Hierbij hebben wij onderscheid gemaakt in de aard van de kosten en deze vergeleken met de primaire en bijgestelde begroting, alsmede met de werkelijke kosten over vorig jaar.

Werkelijke kosten iets hoger dan in de bijgestelde begroting

In de grafiek op de volgende pagina hebben wij de opbouw en ontwikkeling van de totale kosten in het sociaal domein opgenomen. De primaire begroting van het sociaal domein (hoofdtakveld 6) ging uit van EUR 20,4 miljoen aan totale kosten. In de tussentijdse rapportages is dit bijgesteld naar EUR 24,7 miljoen. De bijstelling geeft een indicatie dat de totale kosten in het sociaal domein bij de primaire begroting te laag waren ingeschat. Dit heeft de organisatie echter proactief gesignaleerd en gecorrigeerd in diverse begrotingswijzigingen en het eindejaarvoorstel.

De toename van de verwachte kosten heeft vooral plaatsgevonden bij de deelgebieden participatie en jeugdzorg. Op hoofdlijnen kunnen de belangrijkste aanpassingen in de begroting als volgt worden gespecificeerd:

- Exploitatiekosten opvang ontheemden Oekraïne (EUR 3,5 miljoen)
- Aanpassing verdeelsystematiek regionale inkoop jeugdzorg (EUR 0,9 miljoen)

Wij merken op dat de aanpassingen, behoudens de stijging van de kosten jeugdzorg, voor een belangrijk deel worden gecompenseerd door hogere Rijksbijdragen.

Totale kosten sociaal domein bijna gelijk aan bijgestelde begroting

De werkelijke kosten van het sociaal domein over 2024 bedragen EUR 24,3 miljoen en zijn hiermee EUR 0,4 miljoen (1,6%) lager dan in de bijgestelde begroting werd verwacht. Ondanks dit zeer geringe verschil zijn tussen de verschillende onderdelen van het sociaal domein grotere afwijkingen zichtbaar. Zo is er ten opzichte van het eindejaarvoorstel een tekort van EUR 0,3 miljoen op de kosten voor de zorg, maar wordt dit gecompenseerd door lagere kosten binnen de inkomensregelingen van EUR 0,5 miljoen.

Kosten sociaal domein in 2024 met 3,25% toegenomen

De kosten van het sociaal domein over 2024 zijn met EUR 0,8 miljoen (3,25%) toegenomen ten opzichte van 2023. De belangrijkste redenen hiervoor zijn op hoofdlijnen:

- Wijziging van de verdeelsystematiek van de regionale inkoop van de jeugdzorg (EUR 0,9 miljoen)
- Autonome toename van de jeugdzorg (EUR 0,7 miljoen)
- Autonome toename van de Wmo-zorg (EUR 0,5 miljoen)
- Lagere kosten opvang Oekraïners (EUR 0,8 miljoen)
- Lagere kosten energietoeslag (EUR 0,4 miljoen)

Wij herkennen hierin het landelijke beeld dat het lastig blijft om zicht en grip te krijgen op de kosten voor jeugdzorg. Daarom is en blijft het van belang dat uw gemeente zelf de regie gaat nemen om meer grip te krijgen op de ontwikkeling van de zorgkosten, in het bijzonder in het jeugddomein. Wij hebben op de vorige pagina aangegeven dat het voorspellend vermogen van de kosten de aandacht heeft van het college. Ook de late aanlevering van de jaarrekening van IASZ is een reden om zelfstandig inzicht te krijgen en houden over de hoogte en ontwikkeling van de kosten voor de jeugdzorg.

Samenvatting

Jaarrekening

Informatiewaarde
jaarverslag

Financiële positie

Bevindingen
controle

Fysiek domein

Sociaal domein

Bedrijfsvoering

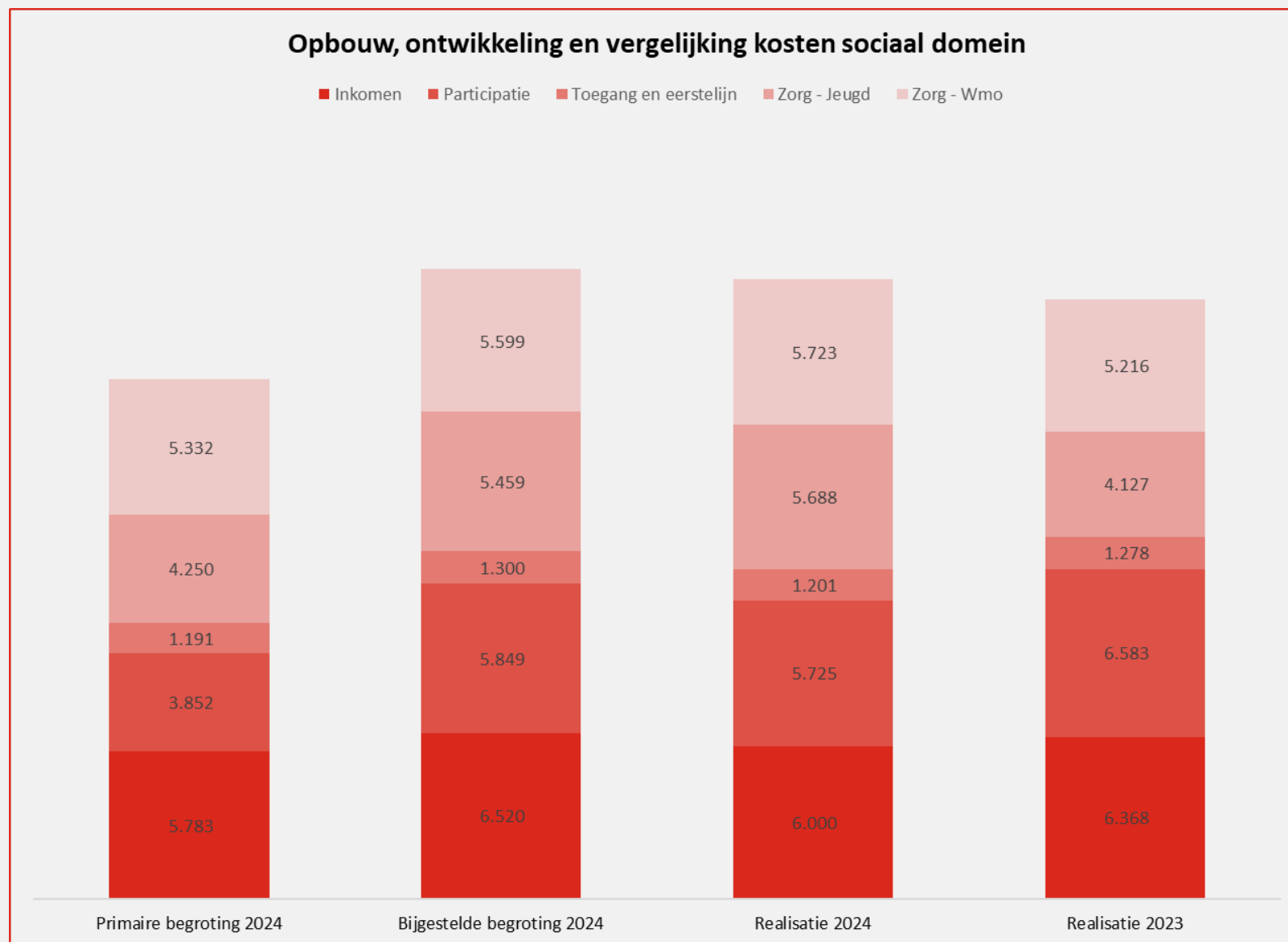

Interne beheersing

Speerpunten van
de gemeenteraad

Bijlagen

Onze belangrijkste bevindingen en analyses ten aanzien van het sociaal domein

Samenvatting

Jaarrekening

Informatiewaarde
jaarverslag

Financiële positie

Bevindingen
controle

Fysiek domein

Sociaal domein

Bedrijfsvoering

Interne beheersing

Speerpunten van
de gemeenteraad

Bijlagen

Onze belangrijkste bevindingen en analyses ten aanzien van de bedrijfsvoering

Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling aanvaardbaar

Het college van burgemeester en wethouders van uw gemeente heeft de jaarrekening opgesteld in overeenstemming met het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV). Als onderdeel van onze controle en met betrekking tot de jaarrekening hebben wij:

- de aanvaardbaarheid van de toegepaste grondslagen voor financiële verslaggeving beoordeeld; en
- de juistheid en de volledigheid van de toelichtingen beoordeeld.

Wij zijn van mening dat de grondslagen voor waardering en resultaatbepaling die het college heeft gehanteerd bij het opstellen van de jaarrekening 2024 aanvaardbaar zijn.

Schattingen binnen het domein bedrijfsvoering zijn evenwichtig

Bij het opstellen van de jaarrekening maakt het college belangrijke schattingen. We hebben de schattingen die het college heeft gemaakt bij het opstellen van de jaarrekening 2024 beoordeeld. Onderstaande tabel geeft een overzicht van onze bevindingen. Indien wij oordelen dat een schatting niet evenwichtig is, hebben wij dit oordeel nader toegelicht.

Managementschatting	Oordeel
Waardering financiële vaste activa	Evenwichtig
Waardering kortlopende vorderingen	Evenwichtig
Waardering voorzieningen	Evenwichtig

APPA voorziening berekent op basis van nieuwe grondslagen

De Rijksoverheid heeft besloten dat met de invoering van het nieuwe pensioenstelsel ook de Appa-pensioenaanspraken van politieke ambtsdragers in het pensioenfonds ABP ondergebracht moeten worden. Dit zal naar verwachting per 1 januari 2028 plaatsvinden. Dat betekent dat per die datum de genoemde voorzieningen toereikend moeten zijn om de collectieve waardeoverdracht naar het ABP te kunnen dekken.

Omdat het ABP strengere rekenregels hanteert voor de berekening van de pensioenverplichtingen, zal de overgang (negatieve) gevolgen hebben voor uw gemeente. Om deze gevolgen goed in te kunnen schatten, is een gezamenlijk onderzoek gestart van het ministerie van BZK, IPO, VNG en Unie van Waterschappen. Dit onderzoek is nog niet afgerond, maar de eerste resultaten geven een indicatie dat de voorziening met de nieuwe rekenregels fors hoger uit zal vallen.

Het college heeft besloten om, in afwachting van het onderzoek naar de financiële gevolgen van de wijziging, de APPA-voorziening in de jaarrekening 2024 te berekenen volgens de rekenregels die het ABP hanteert. Dit heeft geleid tot een dotatie van de voorziening van EUR 0,8 miljoen. De totale voorziening op de balans van de gemeente bedraagt hierdoor EUR 1,8 miljoen.

Samenvatting

Jaarrekening

Informatiewaarde
jaarverslag

Financiële positie

**Bevindingen
controle**

Fysiek domein

Sociaal domein

Bedrijfsvoering

Interne beheersing

Speerpunten van
de gemeenteraad

Bijlagen

Onze belangrijkste bevindingen en analyses ten aanzien van de bedrijfsvoering

Reserves met beperkte omvang

In ons accountantsverslag hebben wij opgemerkt dat er een aantal reserves zijn verantwoord die beperkt in omvang zijn en/of waar nagenoeg geen mutaties op plaatsvinden. Voorbeelden hiervan zijn:

- Egalisatiereserve monumenten
- Reserve energiebesparing
- Gemeente bomenfonds

Wij hebben aangeraden om de nut en noodzaak van deze reserves kritisch tegen het licht te houden. Indien deze geen toegevoegde waarde meer hebben, dan raden wij u aan om de betreffende reserves en voorzieningen vrij te geven.

Wij hebben begrepen dat bij er later dit jaar een actualisatie van de Nota reserves en voorzieningen zal plaatsvinden. Als onderdeel van deze actualisatie zullen ook de nut en noodzaak van de genoemde reserves worden beoordeeld.

Kaderstelling is verouderd

Om kaders in de controleomgeving en financieel beleid aan te brengen heeft de gemeenteraad diverse verordeningen en nota's vastgesteld. In ons accountantsverslag van vorig jaar hebben wij geconstateerd dat een deel van deze kaders is verouderd. Het gaat hierbij onder andere om de Nota Grondbeleid 2013, Treasurystatuut gemeente Bloemendaal 2018 en de Nota Activabeleid 2018.

Omdat het in het kader van een goede uitvoering van het financieel beleid en de rechtmatigheidsverantwoording van belang is dat er sprake is van recente kaderstelling, raden wij u nogmaals aan om de verouderde verordeningen en nota's op korte termijn te actualiseren. Overigens hebben wij begrepen dat een aantal kaders op korte termijn zal worden geactualiseerd.

Samenvatting

Jaarrekening

Informatiewaarde
jaarverslag

Financiële positie

Bevindingen
controle

Fysiek domein

Sociaal domein

Bedrijfsvoering

Interne beheersing

Speerpunten van
de gemeenteraad

Bijlagen

Onze belangrijkste bevindingen en analyses ten aanzien van de bedrijfsvoering

Kwaliteit van de (primaire) begroting kan worden verbeterd

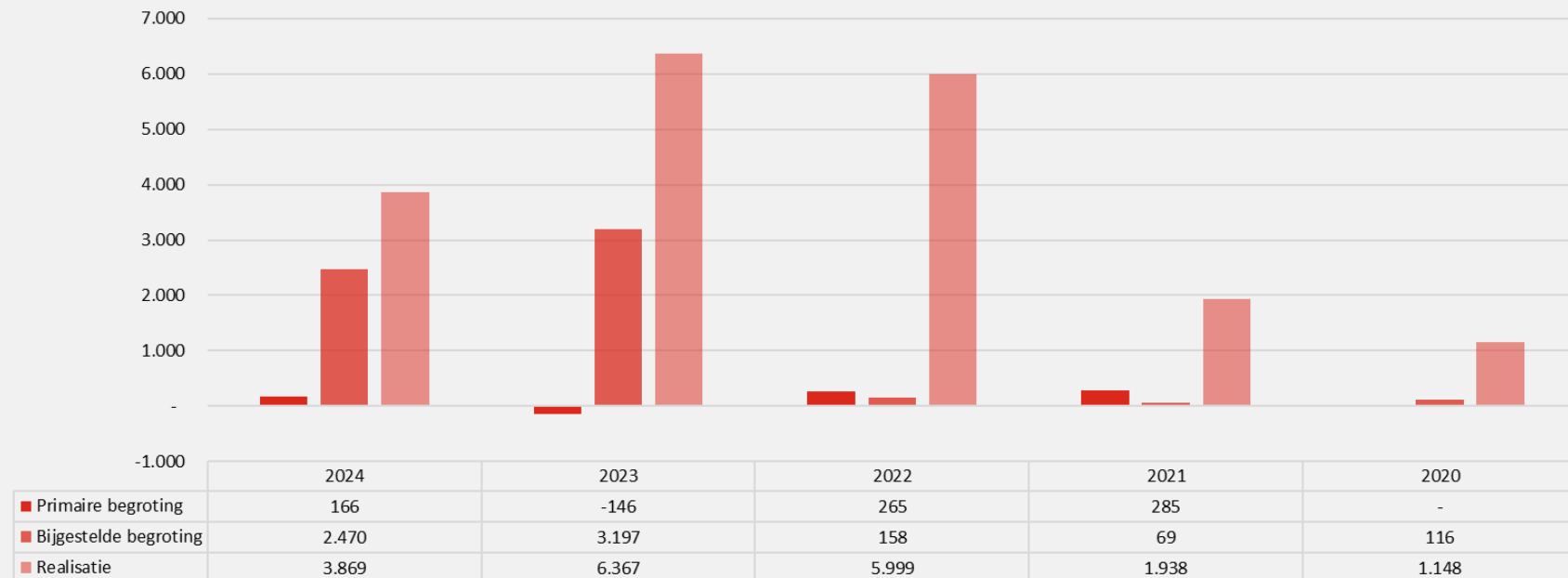
Het resultaat na bestemming is in de jaarrekening 2024 uitgekomen op EUR 3,9 miljoen. In de primaire begroting werd een positief resultaat verwacht van EUR 0,2 miljoen. In de bijgestelde begroting ging het college uit van een voordeel van EUR 2,5 miljoen. Dit is een verschil van EUR 1,4 miljoen met de werkelijkheid. De belangrijkste oorzaken zijn door het college toegelicht in de bestuurlijke samenvatting en de diverse taakvelden per programma. Een positief signaal dat wij willen geven, is dat het verschil tussen het eindejaarvoorstel (straks: eindejaarrapportage) en de jaarrekening (veel) kleiner is dan de laatste jaren het geval is geweest (zie grafiek hieronder).

Desalniettemin denken wij dat er verdere ontwikkeling in het voorspellend vermogen van het eindejaarvoorstel mogelijk is. Een aantal verschillen, zoals de hogere Algemene Uitkering, konden niet worden voorzien, maar voor een groter aantal verschillen zou dit naar onze mening wel mogelijk moeten zijn. Voorbeelden hiervan zijn:

- Onderuitputting van budgetten in de budgetoverheveling;
- Lagere lasten uit inkomensregelingen;
- Lagere personeelslasten;
- Lagere opbrengsten OZB niet-woningen.

Wij raden u aan om het college te verzoeken om na te gaan op welke wijze het voorspellende vermogen van het eindejaarvoorstel kan worden verbeterd.

Analyse begroting en realisatie per jaar (bedragen * € 1.000)

Samenvatting

Jaarrekening

Informatiewaarde
jaarverslag

Financiële positie

Bevindingen
controle

Interne beheersing

Afsluitproces

Overzicht processen

Frauderisico's

IT-omgeving

Speerpunten van
de gemeenteraad

Bijlagen

Ons beeld van het afsluitproces en de totstandkoming van de jaarrekening

In dit onderdeel van ons accountantsverslag geven wij ons beeld van (de kwaliteit van) het afsluitproces en de totstandkoming van de jaarrekening.

Wij zijn tevreden met de wijze waarop het afsluitproces en de jaarrekeningcontrole zijn verlopen. Bij de start van de controle waren de door ons gevraagde documenten voor het grootste deel beschikbaar, waardoor we een goede start hebben kunnen maken met onze controlewerkzaamheden. De vragen die wij hadden werden snel en toereikend beantwoord. Een positieve ontwikkeling die wij hebben waargenomen is de oplevering en onderbouwing van de uitgaven en balansposities ten aanzien van de Sisa-regelingen.

Tijdens de finale afronding van de controle bleek er per abuis nog een technische fout aanwezig te zijn in de rechtmatigheids-verantwoording en paragraaf Bedrijfsvoering in de jaarstukken die door het college waren vastgesteld. In de definitieve jaarrekening is deze technische fout herstelt, maar het heeft wel gezorgd dat de Algemene commissie Jaarrekening op het laatste moment een aangepaste jaarrekening heeft ontvangen. Wij zullen samen met de organisatie evalueren hoe we dit in de toekomst kunnen voorkomen.

Beperkt aantal correcties naar aanleiding van onze controle

Een indicatie voor de kwaliteit van het afsluitproces is het aantal correcties dat voorkomt uit onze controle. Wij hebben vier correcties met een materieel effect voorgesteld. Deze zijn allemaal gecorrigeerd.

Wij hebben bij het doorlopen van de eerste versie van de jaarrekening een aantal onjuistheden geconstateerd in de toelichtingen. Deze zijn allemaal gecorrigeerd in de definitieve jaarrekening.

Samenvatting

Jaarrekening

Informatiewaarde
jaarverslag

Financiële positie

Bevindingen
controle

Interne beheersing

Afsluitproces

Overzicht processen

Frauderisico's

IT-omgeving

Speerpunten van
de gemeenteraad

Bijlagen

Ons beeld van de interne beheersing vanuit de interim-controle (zoals opgenomen in de boardletter)

Naar onze mening kan de kwaliteit van de interne beheersing als geheel om tot een getrouwe jaarrekening en rechtmatigheidsverantwoording te komen, worden verbeterd. Dit geldt in het bijzonder voor de eerste en tweede lijn. Onze mening wordt ondersteund door de bevindingen die voortkomen uit de werkzaamheden van de VIC over 2024.

Ons kritische oordeel wil niet zeggen dat wij niet tot een goedkeurende controleverklaring zijn gekomen of dat het college geen rechtmatigheidsverantwoording heeft kunnen afgeven. Wel geeft het aan dat er veel gegevensgerichte detailwerkzaamheden nodig zijn geweest door de VIC en ons om dit mogelijk te maken. Wij realiseren ons dat dit inherent is aan de omvang van en beperkte formatie binnen uw gemeente.

Uit onze werkzaamheden is naar voren gekomen dat het college en de ambtelijke leiding onze mening delen en oog blijven houden om verdere verbeteringen door te voeren binnen de mogelijkheden van de organisatie. In de boardletter aan de gemeenteraad hebben wij daarom diverse bevindingen en aanbevelingen opgenomen die u kunnen ondersteunen om ook de komende jaren kleine en praktische stappen vooruit te zetten op de processen die het meest kwetsbaar zijn, waaronder de inkopen, aanbestedingen en verstrekte subsidies. Hierbij hebben wij getracht de mogelijkheden van de organisatie in het oog te houden.

Ook uit de werkzaamheden van de VIC zijn bevindingen en aanbevelingen van betekenis voortgekomen. Uit deze bevindingen blijken diverse aandachtspunten, maar vooral ook dat er verbeteringen zichtbaar zijn ten opzichte van voorgaand jaar. Deze verbeteringen zijn zichtbaar gemaakt in bijlage 1 van het rapport *Stand van zaken Auditplan*, een totaaloverzicht waarin ook de bevindingen van de externe accountant zijn opgenomen en worden bewaakt.

Op de volgende [pagina](#) hebben wij voor de belangrijkste processen onze visie gegeven op de kwaliteit van de interne beheersing in het kader van de jaarrekening en de rechtmatigheidsverantwoording. In dit overzicht is zichtbaar dat er één proces op 'rood' staat. Ondanks de aard en omvang van (de aanbevelingen in) deze rapportage, is dit positiever dan gemiddeld bij onze 27 gemeenteklanten. Hiervoor hebben wij de organisatie een compliment gemaakt.

	Samenvatting
	Jaarrekening
	Informatiewaarde jaarverslag
	Financiële positie
	Bevindingen controle
	Interne beheersing
Afsluitproces	
Overzicht processen	
Frauderisico's	
IT-omgeving	
	Speerpunten van de gemeenteraad
	Bijlagen

Ons beeld van de interne beheersing vanuit de interim-controle (zoals opgenomen in de boardletter)

Proces	Status	T.o.v. 2023	Belangrijkste reden classificatie niet-groen
Debiteuren en verkoopfacturatie	●	Gelijk	
Omgevingsvergunningen	●	Gelijk	Geen controle volledigheid aanlevering GBKZ
Ontvangen subsidies	●	Gelijk	Volledigheid subsidiebate en toetsing aan voorwaarden niet gewaarborgd
Huren en pachten	●	Gelijk	Beperkt interne controlemaatregelen; juistheid en volledigheid niet gewaarborgd
Belastingen (via GBKZ)	●	Gelijk	
Treasury	●	Gelijk	
Inkopen en factuurverwerking	●	Beter	Prestatielevering niet voldoende gewaarborgd en (nog) niet altijd aantoonbaar
Betalingsorganisatie	●	Gelijk	
Aanbestedingen	●	Gelijk	Geen interne controle op gunning aanbestedingen onder Europese drempel
Personeel- en salarisadministratie	●	Gelijk	
Wmo (uitbesteed)	●	Gelijk	Contractmanagement op en informatievoorziening van IASZ kan worden verbeterd
Jeugd (uitbesteed)	●	Gelijk	Contractmanagement op en informatievoorziening van IASZ kan worden verbeterd
Participatiewet (uitbesteed)	●	Gelijk	Contractmanagement op en informatievoorziening van IASZ kan worden verbeterd
Verstreckte subsidies	●	Beter	Verbeteringen ingezet; geen aansluiting subsidieregister en financiële administratie
Memoriaalboekingen	●	Gelijk	
Risicomanagement	●	Beter	(Fraude)risicomanagement niet geborgd in de organisatie

Legenda	Betekenis
●	Urgente bevindingen in het proces; materiële bedreiging voor de getrouwheid en rechtmatigheid
●	Belangrijke bevindingen in het proces; geen bedreiging voor de getrouwheid en rechtmatigheid
●	Geen belangrijke bevindingen in het proces

Samenvatting

Jaarrekening

Informatiewaarde
jaarverslag

Financiële positie

Bevindingen
controle

Interne beheersing

Afsluitproces

Overzicht processen

Frauderisico's

IT-omgeving

Speerpunten van
de gemeenteraad

Bijlagen

Ons beeld van uw risicomanagementproces, inclusief frauderisico's

Frauderisico's zijn nog geen onderdeel van het dagelijks handelen

De organisatie beschikt over een “*Frauderisicoanalyse Gemeente Bloemendaal*”. In deze analyse zijn voor meerdere processen de potentiële frauderisico's en de getroffen beheersmaatregelen benoemd. Tevens is per proces een risiconiveau opgenomen. Hiermee heeft u in opzet een goed instrument om frauderisico's te kunnen beheersen. Een volgende stap is om de frauderisico's ook te integreren in de dagelijkse bedrijfsvoering van de organisatie, mede als onderdeel van het uit te voeren M&O beleid, zodat ze gaan ‘leven’ in de organisatie. Tot op heden is hier beperkt sprake van.

Verantwoordelijkheid voor fraude ligt bij de raad en het college

De primaire verantwoordelijkheid voor de preventie en detectie van fraude ligt bij zowel de raad als het college van burgemeester en wethouders. Het is onze verantwoordelijkheid om door planning en uitvoering van de controle een redelijke mate van zekerheid te verkrijgen over de vraag of de jaarrekening als geheel vrij is van een afwijking van materieel belang die het gevolg is van fraude.

Fraude in de controleverklaring

Wij zijn verplicht om in onze controleverklaring een aparte sectie op te nemen over fraude. Hierin staat welke werkzaamheden wij hebben uitgevoerd om frauderisico's te onderkennen die kunnen leiden tot een afwijking van materieel belang en om deze risico's te mitigeren. In de verklaring zullen wij ook opnemen wat de belangrijkste waarnemingen en uitkomsten zijn van deze werkzaamheden.

Frauderisico's in onze controle

Naast het betrekken van de interne frauderisicoanalyse hebben wij op basis van onze beroepsregels de volgende (aanvullende) werkzaamheden uitgevoerd in het kader van fraude:

- Frauderisico's besproken met de Auditcommissie, het college en de gemeentesecretaris;
- Beoordelen of nevenfuncties van het college en de directie aanleiding geven tot een verhoogd frauderisico;
- Beoordelen of er signalen zijn voor een verhoogd risico op fraude vanuit notulen, persberichten en andere (openbare) publicaties;
- Integrale analyse van de financiële administratie op ongebruikelijke boekingen, zoals onverwachte verschuivingen tussen budgetten en/of kredieten;
- Controle van het gunningsproces van inkoop- en aanbestedingstransacties;
- Controle van de prestatielevering in het inkoopproces;
- Nadere werkzaamheden ten behoeve van een proces/transactie in het kader van onvoorspelbaarheid.

Uit bovenstaande werkzaamheden zijn tot op heden geen bijzonderheden voortgekomen.

Samenvatting

Jaarrekening

Informatiewaarde
jaarverslag

Financiële positie

Bevindingen
controle

Interne beheersing

Afsluitproces

Overzicht processen

Frauderisico's

IT-omgeving

Speerpunten van
de gemeenteraad

Bijlagen

Ons beeld van uw IT-omgeving en innovatie in de interne beheersing

Algemeen

In het kader van de jaarrekeningcontrole hebben wij een IT-audit naar de opzet van de algemene IT- beheersmaatregelen uitgevoerd. Dit zijn de beheersmaatregelen die uw organisatie heeft getroffen om ervoor te zorgen dat de IT-systemen betrouwbaar en integer zijn. Ze leveren een belangrijke bijdrage aan het mitigeren van de risico's op onbeheerste wijzigingen, ongeautoriseerde handelingen en het optreden van verstoringen met impact op de gegevensverwerking. Hierbij richten wij ons op de voor de jaarrekening belangrijkste applicaties.

Onze IT-auditwerkzaamheden hebben niet als doel gehad om te komen tot een beoordeling van de IT-organisatie of IT-omgeving als geheel, maar zijn uitsluitend gericht geweest op het verkrijgen van voldoende zekerheid ten aanzien van de continue, betrouwbare werking van de IT-omgeving en beheersing van de betreffende processen met behulp van uw systemen en data voor zover relevant in het kader van de controle van de jaarrekening.

In het kader van onze controle op de jaarrekening hebben wij geen acute bedreigingen voor de continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking vastgesteld.

Uw IT-functie blijft in ontwikkeling

In ons accountantsverslag 2023 hebben wij opgemerkt dat de IT-functie binnen uw gemeente stappen zet om haar volwassenheids-niveau te vergroten. Een belangrijke signalering is dat er een verschil in volwassenheidsniveau is tussen systemen en applicaties die recent zijn geïmplementeerd en zogenaamde legacy (oude) systemen en applicaties. Het volwassenheidsniveau van deze laatste is laag.

Tijdens onze controle 2024 hebben wij deze ontwikkeling wederom geconstateerd. Zoals het college in de paragraaf Bedrijfsvoering heeft opgenomen, is het ICT landschap van uw gemeente in 2024 verder toekomst-bestendig gemaakt. Via een gezamenlijke aanbesteding met de VNG zijn nieuwe Microsoft licenties aangeschaft en er is ingezet op een modernere digitale werkplek. Om de legacy problematiek op te lossen, is een onderzoek gestart naar de uitfasering van verouderde informatiesystemen. Ten tijde van onze controle was dit onderzoek nog niet afgerond. Wij zien duidelijke meerwaarde voor de interne beheersing van uw IT-omgeving indien deze legacy systemen niet langer actief zijn.

Daarnaast geeft de organisatie passend aandacht aan belangrijke onderwerpen, zoals informatieveiligheid. Er wordt hard gewerkt aan de (verplichte) implementatie van de NIS2 (Network and Information Security directive) wetgeving die van kracht gaat worden in 2025. NIS2 richt zich op risico's die netwerk- en informatiesystemen bedreigen, zoals cyberbeveiligingsrisico's.

Ondanks de positieve ontwikkelingen blijven we aandacht vragen voor het verder structureren van de IT-processen en IT-procedures. Procedures en werkwijzen zijn weliswaar gedefinieerd en maatregelen zijn getroffen, maar deze zijn niet altijd eenduidig uitgevoerd, gedocumenteerd, geformaliseerd en aantoonbaar getoetst op effectieve werking.

Samenvatting

Jaarrekening

 Informatiewaarde
jaarverslag

Financiële positie

 Bevindingen
controle

Interne beheersing

 Speerpunten van
de gemeenteraad

Bijlagen

U heeft ons specifieke speerpunten meegegeven

Bij de uitvoering van de controle heeft de gemeenteraad de mogelijkheid gekregen om ons speerpunten mee te geven. Dit zijn aspecten van de organisatie, bedrijfsvoering of jaarrekening die in het verlengde van onze reguliere controle liggen, maar waarover wij met meer aandacht en diepgang zullen rapporteren in ons accountantsverslag.

Voor 2024 heeft de auditcommissie ons de volgende speerpunten meegegeven:

- Interne beheersing van de activiteiten binnen de Intergemeentelijke afdeling Sociale Zaken
- Interne beheersing van de kosten voor ICT in relatie tot de samenwerking in de gemeenschappelijke regeling DIT
- De interne beheersing van grote projecten, waaronder Vitaal Vogelenzang
- Analyse van de onderuitputting van onderhouds- en investeringsbudgetten

Interne beheersing activiteiten IASZ

Over dit punt hebben wij al uitgebreid gerapporteerd in onze boardletter en elders in dit verslag. De belangrijkste bevindingen en aanbevelingen zien toe op:

- De tijdigheid van tussentijdse informatie en de (gecontroleerde) jaarrekening van IASZ;
- De voorspelbaarheid van de zorgkosten;
- De prestatielevering van de ingekochte zorg.

Interne beheersing kosten ICT in relatie tot samenwerking GR DIT

De interne beheersing van de ICT kosten aan de zijde van gemeente Bloemendaal volgt het reguliere P&C control proces. Deze kosten zien vooral toe op licenties, hardware en de bijdrage aan GR DIT. Hierbij is de interne organisatie van uw gemeente ingericht om nieuwe en gewijzigde financiële inzichten te verwerken in het eerstvolgende P&C product. Om verrassingen in de jaarrekening te voorkomen is in december een eindejaarvoorstel in de P&C cyclus opgenomen waarin afwijkingen van de bijgestelde begroting worden gemeld.

Wij hebben de interne beheersing rondom het onderkennen en verwerken van deze begrotingswijzigingen beoordeeld. Hierbij hebben wij geconstateerd dat begrotingswijzigingen die worden onderkend ook daadwerkelijk tijdig worden verwerkt. Naar onze mening is wel over de hele breedte verbetering mogelijk en wenselijk in het tijdig onderkennen van begrotingswijzigingen. Elders in dit verslag hebben we dit specifiek gemaakt voor het sociaal domein en voor de voorspellende waarde van de begroting als geheel.

Specifiek ten aanzien van de samenwerking in de GR DIT hebben wij kennis genomen van de uitkomsten van de lichte evaluatie van de centrumregeling GR DIT, waarover uw raad is geïnformeerd op 2 april 2024. Wij (h)erkennen de conclusies en aanbevelingen uit deze evaluatie, in het bijzonder de noodzaak om de slagkracht van GR DIT goed te blijven bewaken, alsmede de stappen die nodig zijn om (meer) efficiencyvoordelen te behalen met de regeling. Omdat beide deelnemende gemeenten hun eigen invalshoek lijken te hebben in besluitvorming en beleidsvoering, lijkt de synergievoordelen nog niet volledig benut te worden.

Samenvatting

Jaarrekening

Informatiewaarde
jaarverslag

Financiële positie

Bevindingen
controle

Interne beheersing

Speerpunten van
de gemeenteraad

Bijlagen

U heeft ons specifieke speerpunten meegegeven

Interne beheersing van grote projecten

Onze belangrijkste bevindingen en aanbevelingen zijn:

- Op het moment van onze werkzaamheden was er een beperkt aantal grote projecten onderhanden of op het punt om te starten. Verreweg de grootste is Vitaal Vogelenzang. Wel staan er een groot aantal investeringskredieten open, in het bijzonder voor infrastructuur en onderwijshuisvesting. De complexiteit van deze projecten lijkt beperkt te zijn, maar de omvang van het aantal kredieten is groot.
- De omvang en looptijd van het aantal openstaande investeringsbudgetten kunnen een indicatie zijn dat de ambities van de organisatie hoog zijn. Wij raden u aan om een duidelijke prioritering en planning (in uren en middelen) mee te geven aan deze investeringen. Op deze manier kunnen keuzes gemaakt worden over fasering en uitvoering van de projecten die passen bij de omvang en mogelijkheden van de organisatie.
- Er is geen sprake van één interne beheersingsomgeving voor alle grote projecten, bijvoorbeeld in de vorm van een afgebakende projectorganisatie met standaard werkprocessen en beheersingsinstrumenten. In plaats daarvan wordt de interne beheersing vooral vormgegeven op projectniveau, waarbij de ervaring en voorkeur van de betreffende projectleider een grote rol speelt.
- Hoewel wij erkennen dat dit op projectniveau goed mogelijk is, zijn wij van mening dat uw organisatie, gezien de middelen die hiermee gemoeid zijn, gebaat is bij meer structuur en standaardisatie van de interne beheersing van grote projecten, onafhankelijk van de projectleider. Hierbij kan gedacht worden aan een standaardopzet van voor- en nacalculaties, voortgangsrapportages, besluitvormende documenten, samenwerkingsvormen en evaluaties.
- Voordat besluitvorming over projecten plaatsvindt worden, vaak door externe specialisten, gedetailleerde voorcalculaties opgesteld. Het tijdsverloop tussen deze voorcalculaties en de daadwerkelijk aanbesteding van de projectwerkzaamheden kan groot zijn. Wij hebben geconstateerd dat de initiële voorcalculatie niet altijd wordt geactualiseerd op prijspeil of wijzigingen in de scope. Tevens vindt er niet altijd inflatiecorrectie plaats op de afgegeven investeringsbudgetten. Hierdoor bestaat het risico dat de ramingen die ten grondslag liggen aan de projectbeheersing niet in alle gevallen meer actueel en realistisch zijn.
- In onder meer de zomernota en de jaarrekening wordt gerapporteerd over de besteding van de door de raad verstrekte kredieten. Per investering wordt het verstrekte krediet weergegeven, de cumulatieve uitgaven en de eventueel gerealiseerde cumulatieve baten. En per investering wordt een korte, treffende toelichting gegeven. Naar onze mening kan deze rapportage verder worden ontwikkeld, waardoor er meer inzicht wordt geboden in het verloop van het betreffende project of de voortgang van de investering. In onze managementletter aan het college hebben wij enkele aanbevelingen gegeven op welk wijze dit mogelijk is.
- Er worden achteraf niet structureel project- of evaluatie-rapportages opgesteld als sluitstuk van de P&C cyclus op projectniveau. Dergelijke rapportage kunnen inzicht geven in het verloop van het project en waardevolle leereffecten geven voor volgende projecten. Daarnaast kunnen ze dienen als intern verantwoordingsdocument richting de opdrachtgever.

Samenvatting

Jaarrekening

Informatiewaarde
jaarverslag

Financiële positie

Bevindingen
controle

Interne beheersing

Speerpunten van
de gemeenteraad

Bijlagen

U heeft ons specifieke speerpunten meegegeven

Onderuitputting van onderhouds- en investeringsbudgetten

Net als voorgaande jaren is er ook in 2024 sprake van onderuitputting van onderhouds- en investeringsbudgetten. Deze zijn door het college grotendeels transparant gemaakt in het eindejaarvoorstel, in het bijzonder binnen het domein Beheer. Ten opzichte van eerdere jaren is de onderuitputting binnen dit domein naar onze mening beter inzichtelijk gemaakt.

De analyse van de onderuitputting van onderhouds- en investeringsbudgetten kan naar onze mening een plek vinden in de paragraaf Kapitaalgoederen. Bij onze visie op de informatiewaarde van deze paragraaf hebben wij reeds geconstateerd dat dit nog niet gebeurd. Onze belangrijkste bevindingen waren:

- Er wordt geen inzicht gegeven in de financiële consequenties die uit het beleidskader voortvloeien. Wij raden u aan om met ingang van de jaarrekening 2025 voor alle categorieën kapitaalgoederen de werkelijke onderhoudskosten over het jaar weer te geven, inclusief de vertaling naar de begroting en een analyse van de verschillen met de jaarrekening.
- In artikel 19 van de Verordening financieel beheer Bloemendaal 2023 heeft uw raad aan het college gevraagd om inzicht te geven in de voortgang van het regulier onderhoud, alsmede de omvang van het achterstallig onderhoud. Deze gegevens zijn niet opgenomen. Tevens ontbreekt het gevraagde overzicht van de onderhoudsnota's.

Door de paragraaf meer inhoud te geven kan de raad naar onze mening haar controlerende taak op dit vlak beter uitoefenen.

In de bijlage bij de jaarrekening is wel een verloopoverzicht opgenomen van de investeringen, inclusief een korte omschrijving per investering. Een oorzaakanalyse ontbreekt echter in de jaarrekening. Hierdoor wordt het niet duidelijk waarom er nog kredieten openstaan uit de periode 2019-2022 van EUR 5,4 miljoen.

Veel van de investeringen die in het overzicht in de bijlage zijn opgenomen zijn projecten met een lange voorbereidingstijd en looptijd. Naar onze mening is een andere belangrijke oorzaak echter dat de organisatie te weinig capaciteit heeft om de projecten tijdig op te pakken en af te ronden. Hierdoor ontstaat een stuwmeer aan werkzaamheden die moet worden ingelopen, waardoor nieuwe projecten niet of niet tijdig worden gestart. Er ontstaat op die manier een vicieuze cirkel die moeilijk te doorbreken is.

Op de vorige pagina hebben wij het advies gegeven om een duidelijke prioritering en planning (in uren en middelen) mee te geven aan deze investeringen. Op deze manier kunnen keuzes gemaakt worden over fasering en uitvoering van de projecten die passen bij de omvang en mogelijkheden van de organisatie.

	Samenvatting
	Jaarrekening
	Informatiewaarde jaarverslag
	Financiële positie
	Bevindingen controle
	Interne beheersing
	Speerpunten van de gemeenteraad
	Bijlagen
Actuele ontwikkelingen	
Sisa	
WNT	
Onafhankelijkheid	
Communicatie	
Urenbesteding	

Actuele ontwikkelingen die interessant kunnen zijn voor u

Wijzigingen in het BBV en BADO zijn definitief

Op 21 maart 2025 zijn de wijzigingen in het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) en het Besluit Accountantscontrole Decentrale Overheden (BADO) definitief geworden. Deze wijzigingen hebben een belangrijk effect op de rechtmatigheidsverantwoording en de accountantscontrole. De belangrijkste wijzigingen zijn:

BADO

- Geen afzonderlijke goedkeuringstolerantie meer voor fouten en onzekerheden, maar 2% voor fouten en onzekerheden opgeteld. Hiermee vervalt dus de grens van 1% respectievelijk 3%.
- De grondslag voor de goedkeuringstolerantie verandert naar de lasten exclusief dotaties reserves. De drempel voor een andere dan goedkeurende verklaring wordt derhalve lager.
- Als accountant moeten we nog steeds de rechtmatigheid van de baten, lasten en balansmutaties vaststellen van de specifieke uitkeringen die opgenomen zijn in de Sisa-bijlage. Ons oordeel hierover moeten wij opnemen in een aparte sectie in de controleverklaring met als titel “Verklaring betreffende overige door wet en regelgeving gestelde eisen”.
- Ook voor deelverantwoordingen waarbij een afzonderlijke controleverklaring afgegeven moet worden, geldt de controletolerantie van 2%. Er kan echter gemotiveerd gekozen worden voor een andere omvangsbasis dan de totale lasten van de deelverantwoording als grondslag.
- De nieuwe tabel met af te geven oordelen luidt als volgt:

Materialiteit	Goedkeuring	Beperking	Oordeelonthouding of afkeuring
Fouten in de jaarrekeningen onzekerheden in de controle	<2%	>2% - <4%	>4%

BBV

De belangrijkste voorgestelde wijzigingen in het BBV zijn:

- De rechtmatigheidsverantwoording wordt expliciet opgenomen in artikel 24 BBV als onderdeel van de jaarrekening. In het nieuwe artikel 58b is inhoud gegevens aan de inhoud van de rechtmatigheidsverantwoording en de verantwoordingsgrens.
- Er komt een 8ste verplichte paragraaf: Openbaarheid. In het nieuwe artikel 16a wordt opgenomen aan welke eisen deze nieuwe paragraaf moet voldoen.
- De verantwoordingsgrens die de gemeenteraad vaststelt in het kader van de rechtmatigheidsverantwoording mag niet hoger zijn dan 2% van de lasten exclusief dotaties reserves. Hiermee kan de verantwoordingsgrens niet langer hoger zijn dan de goedkeurings-tolerantie van de accountant.
- Ook bij het bepalen of het college rechtmatig heeft gehandeld, dienen fouten en onduidelijkheden bij elkaar te worden opgeteld. Dit houdt in dat voor zover het totaalbedrag aan rechtmatigheids-fouten én onduidelijkheden in het kader van de financiële rechtmatigheid hoger is dan de verantwoordingsgrens, deze in het kader van de financiële rechtmatigheid opgenomen worden in de rechtmatigheidsverantwoording.

De wijzigingen gaan in met ingang van de jaarrekening 2025.

	Samenvatting
	Jaarrekening
	Informatiewaarde jaarverslag
	Financiële positie
	Bevindingen controle
	Interne beheersing
	Speerpunten van de gemeenteraad
	Bijlagen
Actuele ontwikkelingen	
Sisa	
WNT	
Onafhankelijkheid	
Communicatie	
Urenbesteding	

Actuele ontwikkelingen die interessant kunnen zijn voor u

Notitie incidentele baten en lasten aangepast

Om vast te kunnen stellen dat sprake is van een structureel evenwicht in de begroting van uw gemeente is het belangrijk dat inzicht bestaat in welk deel van de baten en lasten incidenteel zijn en welke structureel. In de begroting moet een limitatief overzicht van de incidentele baten en lasten worden gegeven. Dit verplichte (meerjarige) overzicht speelt een rol bij het vast kunnen stellen of er sprake is van een structureel evenwicht. Het is van belang dat het overzicht van incidentele baten en lasten betrokken wordt bij het presenteren van het structureel begrotingssaldo.

Om uw gemeente hierbij te ondersteunen heeft de Commissie BBV de notitie Structurele en incidentele baten en lasten opgesteld. Eind 2024 heeft de Commissie BBV deze notitie op een aantal belangrijke onderwerpen herzien als gevolg van de publicatie van de Notitie incidenteel-structureel voor het Bestuurlijk Overleg Financiële verhouding (BOFv) van 21 november 2023. In deze notitie zijn afspraken vastgelegd en verduidelijkingen opgenomen over de verschillende vraagstukken die onder de noemer incidenteel en structureel worden geschaard. Zo bevat het de voorwaarden voor gemeenten hoe een eventueel surplus van de algemene reserve kan worden ingezet. Hierbij wordt opgemerkt dat het BBV en de uitingen van de commissie BBV leidend zijn bij de uitleg van het begrip incidentele baten en lasten.

De aangepaste notitie van de Commissie BBV is te raadplegen via deze [link](#).

Consultatie Notitie Verbonden partijen

De Commissie BBV heeft de Notitie Verbonden partijen geactualiseerd. De reden voor de actualisatie is onder andere de inwerkingtreding van de nieuwe Wet Gemeenschappelijke Regelingen. Daarnaast wordt er in het kader van bovenregionale problematiek afstemming en uitvoering veel en steeds intensiever samengewerkt in de vorm van verbonden partijen. De complexiteit van de problematiek die in deze partijen worden ondergebracht kan van invloed zijn op het inzicht en de invloed die een gemeenteraad heeft en de wijze waarop de gemeenteraad zijn taken uit kan voeren.

Het concept van de notitie is inmiddels voorgelegd ter consultatie via de website van de commissie BBV. De definitieve versie van de notitie verschijnt naar verwachting eind juni 2025 en wordt van toepassing met ingang van de begroting 2026.

Overgang APPA naar ABP heeft financiële gevolgen

De Rijksoverheid heeft besloten dat met de invoering van het nieuwe pensioenstelsel ook de Appa-pensioenaanspraken van politieke ambtsdragers in het pensioenfonds ABP ondergebracht moeten worden. Dit zal naar verwachting per 1 januari 2028 plaatsvinden. Dat betekent dat per die datum de genoemde voorzieningen toereikend moeten zijn om de collectieve waardeoverdracht naar het ABP te kunnen dekken. Omdat het ABP strengere rekenregels hanteert voor de berekening van de pensioenverplichtingen, zal de overgang (negatieve) gevolgen hebben voor uw gemeente.

Om deze gevolgen goed in te kunnen schatten, is een gezamenlijk onderzoek gestart van het ministerie van BZK, IPO, VNG en Unie van Waterschappen. Dit onderzoek is nog niet afgerond.

Samenvatting

Jaarrekening

Informatiewaarde
jaarverslag

Financiële positie

Bevindingen
controle

Interne beheersing

Speerpunten van
de gemeenteraad

Bijlagen

Actuele ontwikkelingen

Sisa

WNT

Onafhankelijkheid

Communicatie

Urenbesteding

Deze Sisa-regelingen zijn op uw gemeente van toepassing

Wij hebben in onze controle specifieke werkzaamheden verricht om een oordeel te kunnen geven over de getrouwheid en rechtmatigheid van de financiële verantwoordingsinformatie in de SiSa-bijlage bij de jaarrekening 2024.

Voor de bevindingen uit onze controle gelden op grond van de Nota verwachtingen accountantscontrole zwaardere rapporterings-toleranties dan voor andere onderdelen van de jaarrekening.

- De rapporteringstolerantie is per specifieke uitkering:
- EUR 12.500 indien de omvangsbasis kleiner of gelijk is aan EUR 125.000;
 - 10% indien de omvangsbasis groter dan EUR 125.000 en kleiner dan of gelijk is aan EUR 1.000.000;
 - EUR 125.000 indien de omvangsbasis groter is dan EUR 1.000.000.

De rapporteringstolerantie heeft geen consequenties voor de omvang en aard van de controle van specifieke uitkeringen. Hierna hebben wij onze bevindingen per specifieke uitkering opgenomen.

Strekking controleverklaring rechtmatigheid		Goedkeurend		
Strekking controleverklaring getrouwheid		Goedkeurend		
Sisacode	Specifieke uitkering	Fout / onzekerheid	Financiële omvang in EUR	Toelichting fout/onzekerheden
AenM M16	Bekostigingsregeling opvang ontheemden Oekraïne	Fout	EUR 0	n.v.t.
AenM M16	Bekostigingsregeling opvang ontheemden Oekraïne	Onzekerheid	EUR 0	n.v.t.
BZK C62	Regeling specifieke uitkering kwijtschelding gemeentelijke belastingen Specifieke uitkering aan gemeenten voor de bekostiging van de kwijtschelding van gemeentelijke belastingen van gedupeerden door de toeslagenaffaire	Fout	EUR 0	n.v.t.
BZK C62	Regeling specifieke uitkering kwijtschelding gemeentelijke belastingen Specifieke uitkering aan gemeenten voor de bekostiging van de kwijtschelding van gemeentelijke belastingen van gedupeerden door de toeslagenaffaire	Onzekerheid	EUR 0	n.v.t.

Deze Sisa-regelingen zijn op uw gemeente van toepassing

Sisacode	Specifieke uitkering	Fout / onzekerheid	Omvang van de fout of onzekerheid	Toelichting fouten / onzekerheden
BZK C92	Regeling specifieke uitkering Informatiepunten Digitale Overheid	Fout	EUR 0	n.v.t.
BZK C92	Regeling specifieke uitkering Informatiepunten Digitale Overheid	Onzekerheid	EUR 0	n.v.t.
FIN B2	Regeling specifieke uitkering gemeentelijke hulp gedupeerden toeslagenproblematiek	Fout	EUR 0	n.v.t.
FIN B2	Regeling specifieke uitkering gemeentelijke hulp gedupeerden toeslagenproblematiek	Onzekerheid	EUR 0	n.v.t.
KGG K28	Tijdelijke regeling capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid	Fout	EUR 0	n.v.t.
KGG K28	Tijdelijke regeling capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid	Onzekerheid	EUR 0	n.v.t.
OCW D14	Regeling specifieke uitkering inhalen COVID-19 gerelateerde onderwijsvertragingen	Fout	EUR 0	n.v.t.
OCW D14	Regeling specifieke uitkering inhalen COVID-19 gerelateerde Onderwijsvertragingen	Onzekerheid	EUR 0	n.v.t.
OCW D23	Regeling eenmalige specifieke uitkering en subsidies lokale bibliotheekvoorzieningen	Fout	EUR 0	n.v.t.
OCW D23	Regeling eenmalige specifieke uitkering en subsidies lokale bibliotheekvoorzieningen	Onzekerheid	EUR 0	n.v.t.

Samenvatting

Jaarrekening

Informatiewaarde jaarverslag

Financiële positie

Bevindingen controle

Interne beheersing

Speerpunten van de gemeenteraad

Bijlagen

Actuele ontwikkelingen
Sisa
WNT
Onafhankelijkheid
Communicatie
Urenbesteding

Samenvatting

Jaarrekening

Informatiewaarde
jaarverslag

Financiële positie

Bevindingen
controle

Interne beheersing

Speerpunten van
de gemeenteraad

Bijlagen

Actuele ontwikkelingen

Sisa

WNT

Onafhankelijkheid

Communicatie

Urenbesteding

Deze Sisa-regelingen zijn op uw gemeente van toepassing

Sisacode	Specifieke uitkering	Fout / onzekerheid	Omvang van de fout of onzekerheid	Toelichting fouten / onzekerheden
OCW D8	Onderwijsachterstandenbeleid 2023-2026	Fout	EUR 0	n.v.t.
OCW D8	Onderwijsachterstandenbeleid 2023-2026	Onzekerheid	EUR 0	n.v.t.
SZW G10	Wet inburgering 2021_ gemeentedeel 2024	Fout	EUR 0	n.v.t.
SZW G10	Wet inburgering 2021_ gemeentedeel 2024	Onzekerheid	EUR 0	n.v.t.
SZW G12	Kwijtschelden publieke schulden SZW-domein hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire_gemeentedeel 2024	Fout	EUR 0	n.v.t.
SZW G12	Kwijtschelden publieke schulden SZW-domein hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire_gemeentedeel 2024	Onzekerheid	EUR 0	n.v.t.
SZW G13	Onderwijsroute_ deel gemeente 2024	Fout	EUR 0	n.v.t.
SZW G13	Onderwijsroute_ deel gemeente 2024	Onzekerheid	EUR 0	n.v.t.
SZW G2	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet_gemeentedeel 2024	Fout	EUR 0	n.v.t.
SZW G2	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet_gemeentedeel 2024	Onzekerheid	EUR 0	n.v.t.

	Samenvatting
	Jaarrekening
	Informatiewaarde jaarverslag
	Financiële positie
	Bevindingen controle
	Interne beheersing
	Speerpunten van de gemeenteraad
	Bijlagen
Actuele ontwikkelingen	
Sisa	
WNT	
Onafhankelijkheid	
Communicatie	
Urenbesteding	

Deze Sisa-regelingen zijn op uw gemeente van toepassing

Sisacode	Specifieke uitkering	Fout / onzekerheid	Omvang van de fout of onzekerheid	Toelichting fouten / onzekerheden
SZW G3	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (uitsluitend kapitaalverstrekking)_gemeentedeel 2024	Fout	EUR 0	n.v.t.
SZW G3	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (uitsluitend kapitaalverstrekking)_gemeentedeel 2024	Onzekerheid	EUR 0	n.v.t.
SZW G4	Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo)_gemeentedeel 2024	Fout	EUR 0	n.v.t.
SZW G4	Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo)_gemeentedeel 2024	Onzekerheid	EUR 0	n.v.t.
VRO J55	Aanpak energiearmoede	Fout	EUR 0	n.v.t.
VRO J55	Aanpak energiearmoede	Onzekerheid	EUR 0	n.v.t.
VRO J85	Stimuleringsregeling flex- en transformatiewoningen	Fout	EUR 0	n.v.t.
VRO J85	Stimuleringsregeling flex- en transformatiewoningen	Onzekerheid	EUR 0	n.v.t.
VRO J94	Regeling specifieke uitkering verduurzaming slecht geïsoleerde woningen van eigenaar-bewoners en woningen van verenigingen van eigenaars, woonverenigingen en wooncoöperaties in het kader van het Nationaal Isolatieprogramma	Fout	EUR 0	n.v.t.
VRO J94	Regeling specifieke uitkering verduurzaming slecht geïsoleerde woningen van eigenaar-bewoners en woningen van verenigingen van eigenaars, woonverenigingen en wooncoöperaties in het kader van het Nationaal Isolatieprogramma	Onzekerheid	EUR 0	n.v.t.

	Samenvatting
	Jaarrekening
	Informatiewaarde jaarverslag
	Financiële positie
	Bevindingen controle
	Interne beheersing
	Speerpunten van de gemeenteraad
	Bijlagen
	Actuele ontwikkelingen
	Sisa
	WNT
	Onafhankelijkheid
	Communicatie
	Urenbesteding

Deze Sisa-regelingen zijn op uw gemeente van toepassing

Sisacode	Specifieke uitkering	Fout / onzekerheid	Omvang van de fout of onzekerheid	Toelichting fouten / onzekerheden
VWS H30	Specifieke uitkering versterking voor sport en bewegen, gezondheidsbevordering, cultuurparticipatie en de sociale basis 2023-2026	Fout	EUR 0	n.v.t.
VWS H30	Specifieke uitkering versterking voor sport en bewegen, gezondheidsbevordering, cultuurparticipatie en de sociale basis 2023-2026	Onzekerheid	EUR 0	n.v.t.
VWS H35B	Specifieke uitkering IZA-doelen 2023-2026 (SiSa tussenmedeoverheden)	Fout	EUR 0	n.v.t.
VWS H35B	Specifieke uitkering IZA-doelen 2023-2026 (SiSa tussenmedeoverheden)	Onzekerheid	EUR 0	n.v.t.
VWS H4	Regeling specifieke uitkering stimulering sport	Fout	EUR 0	n.v.t.
VWS H4	Regeling specifieke uitkering stimulering sport	Onzekerheid	EUR 0	n.v.t.

	Samenvatting
	Jaarrekening
	Informatiewaarde jaarverslag
	Financiële positie
	Bevindingen controle
	Interne beheersing
	Speerpunten van de gemeenteraad
	Bijlagen
Actuele ontwikkelingen	
Sisa	
WNT	
Onafhankelijkheid	
Communicatie	
Urenbesteding	

De belangrijkste bevindingen uit de controle van de WNT-verantwoording

Als onderdeel van onze controle hebben wij de naleving van de Wet Normering Topinkomens (WNT) gecontroleerd. Op grond van de wet zijn de griffier en de gemeentesecretaris aangewezen als topfunctionaris. Hun bezoldiging is juist en volledig verantwoord in de WNT-verantwoording in uw jaarstukken.

Wilt u meer weten over de WNT? Kijkt u dan op:
<https://www.topinkomens.nl>

Controleverklaring bevat paragraaf inzake overige aangelegenheden anticumulatiebepaling WNT

Met ingang van 2018 geldt een WNT-regel voor de samenloop van topfuncties bij verschillende WNT-instellingen. Deze anticumulatiebepaling regelt dat de som van de bezoldigingen van iemand die uitvoerende topfuncties uitoefent bij meerdere rechtspersonen of instellingen, niet hoger mag zijn dan het van toepassing zijnde bezoldigingsmaximum. In overeenstemming met de Regeling Controleprotocol WNT 2024 hebben wij geen controle uitgevoerd op de naleving van deze anticumulatiebepaling. Dit hebben wij in onze controleverklaring bij uw jaarrekening in een paragraaf inzake overige aangelegenheden tot uitdrukking gebracht.

Bijlage Wet Normering Topinkomens (WNT)	
Aantal topfunctionarissen	U heeft drie topfunctionarissen verantwoord in de WNT verantwoording over 2024. De reden hiervoor is dat de heer Dubbe zijn functie van gemeentesecretaris heeft beëindigd per 30 september 2024. De heer Heintjes heeft met ingang van 2 oktober deze functie voor de rest van het jaar uitgeoefend. De griffier heeft haar functie het gehele jaar vervuld. In de vergelijkende cijfers 2023 zijn ook drie topfunctionarissen opgenomen in verband met het vertrek van mevrouw Witte als griffier per eind februari 2023. Zij is per 5 juli 2023 vervangen door mevrouw Smit.
Aard dienstverband	De griffier en voormalige gemeente-secretaris zijn gedurende 2024 in loondienst geweest bij de gemeente. De heer Heintjes vervult de functie op basis van een interim-overeenkomst.
Betaling ontslagvergoeding	U heeft in 2024 geen ontslagvergoedingen boven de WNT-grens uitgekeerd.

Samenvatting

Jaarrekening

Informatiewaarde
jaarverslag

Financiële positie

Bevindingen
controle

Interne beheersing

Speerpunten van
de gemeenteraad

Bijlagen

Actuele ontwikkelingen

Sisa

WNT

Onafhankelijkheid

Communicatie

Urenbesteding

Wij zijn gedurende de gehele controle onafhankelijk geweest van uw gemeente

Een belangrijke kernwaarde van onze beroepsgroep is dat wij onafhankelijk zijn van het orgaan dat de jaarrekening opstelt. Bij uw gemeente is dit gewaarborgd omdat de gemeenteraad onze opdrachtgever is en het college verantwoordelijk is voor het opstellen van de jaarrekening.

Wij hebben de naleving bewaakt van externe standaarden, het onafhankelijkheidsbeleid van ETL Assurance & Overheidsaccountants en de onafhankelijkheidsafspraken met uw gemeente. Wij bevestigen dat we aan deze onafhankelijkheidsvereisten hebben voldaan en voldoen.

Om onze onafhankelijkheid bij de controle van de jaarrekening te waarborgen hebben wij geen werkzaamheden uitgevoerd die buiten de kaders van onze overeenkomst vallen. Een andere maatregel die wij genomen hebben is dat alle teamleden die betrokken zijn bij de controle van uw gemeente persoonlijk hebben verklaard dat ze onafhankelijk zijn van uw gemeente. Deze verklaring is in ons controledossier opgenomen.

Samenvatting

Jaarrekening

Informatiewaarde
jaarverslag

Financiële positie

Bevindingen
controle

Interne beheersing

Speerpunten van
de gemeenteraad

Bijlagen

Actuele ontwikkelingen

Sisa

WNT

Onafhankelijkheid

Communicatie

Urenbesteding

Belangrijke onderwerpen en aandachtspunten die wij met u hebben gecommuniceerd

Als ETL Assurance & Overheidsaccountants vinden wij het belangrijk om u te laten zien op welke wijze wij de belangrijkste onderwerpen en aandachtspunten van de controle aan u hebben gerapporteerd. Dit hebben we opgenomen in onderstaande tabel.

Vereiste communicatie grond van controlestandaarden	Controleplan	Management-letter	Accountants-verslag
Mededeling over de verantwoordelijkheden van de accountant.	●		
Bevestiging van onze onafhankelijkheid	●		●
Eventuele significante tekortkomingen in de interne controle		●	●
Eventuele ontdekte of vermoede fraude		●	●
Niet-naleven van wet- en regelgeving		●	●
Schriftelijke bevestigingen gevraagd van het management			●
Alle zaken die van invloed zijn op de vorm en inhoud van de controleverklaring.		●	●
Ons standpunt over belangrijke kwalitatieve aspecten van de verslaggeving door het college			●
Rapporteren over significante aangelegenheden en overige zaken die van belang zijn voor het toezicht op het financiële verslaggevingsproces			●
Niet gecorrigeerde afwijkingen			●
Significante aangelegenheden die naar voren komen tijdens de controle in verband met verbonden partijen van de gemeente		●	●
Beschrijving van de reikwijdte en timing van de controle, waaronder significante risico's.	●		●

	Samenvatting
	Jaarrekening
	Informatiewaarde jaarverslag
	Financiële positie
	Bevindingen controle
	Interne beheersing
	Speerpunten van de gemeenteraad
	Bijlagen
	Actuele ontwikkelingen
	Sisa
	WNT
	Onafhankelijkheid
	Communicatie
	Urenbesteding

Onze urenbesteding in verband met de controle van de jaarrekening van uw gemeente

Onze urenbesteding is in overeenstemming met onze verwachtingen

De controle van de jaarrekening vereist voldoende tijd en aandacht van het controleteam. Hierbij beogen we een passende verdeling binnen het team ten aanzien van de onderwerpen, kennis en betrokkenheid. Ingevolge de maatregelen “In het Publiek belang” binnen de accountancysector rapporteren wij over onze urenbesteding ten aanzien van de jaarrekeningcontrole. In deze uren zijn ook de werkzaamheden ten behoeve van de GBKZ opgenomen.

Teamlid	Begrote uren	Werkelijke uren
Partner	98	98
Manager	130	299
Controleleider	146	166
Beginnend controleleider	130	0
Assistent accountant	146	216
Totaal uren	650	779

Zoals uit bovenstaande tabel blijkt wijkt onze werkelijke inspanning af van de verwachte inspanning. Deze afwijking is ongeveer 16,5% van de verwachte uren. De uren zijn vooral op het niveau van manager gemaakt. De reden hiervan is dat er dit jaar een overdracht heeft plaatsgevonden tussen twee managers binnen onze organisatie. Uiteraard nemen wij deze uren voor eigen rekening.

ASSURANCE &
OVERHEIDSACCOUNTANTS

Bedankt voor de fijne samenwerking

